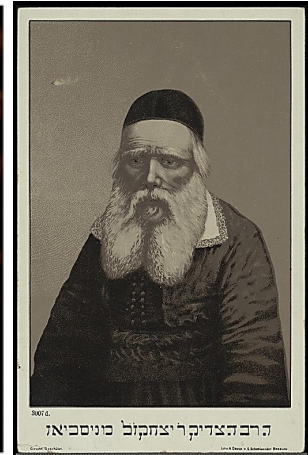
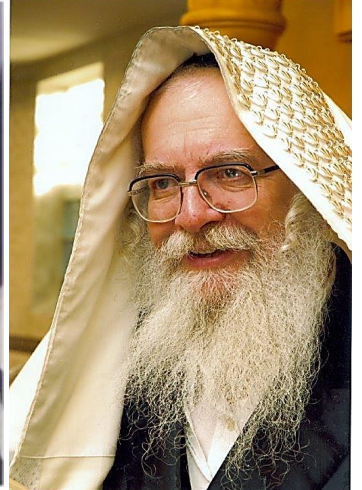

פניני הצדיקים

לעדונוים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

24 שעות ללא פרסומות. ללא חדשות. ללא פוליטיקה.

מיטב השידורים מגדולי הרבנים

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במילי: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

הגאון רבי חיים פלאג'י זצ"ל - נולד ב-י"ז בטבת ה'תקמ"ח (1788). מכונה החבי"ף- הרב חיים בן יעקב פלאג'י. משחר ילדותו נודע כמתמיד עצום, וכך העיד על עצמו בספרו 'צואה מחיים' 'ומעיד אני עלי שמים וארץ, כי מיום דעתי עד יום היותי בן עשרים שנה, הייתי שוקד על לימודי ביום והלילה, בלתי שום ביטול כלל, כי לא הייתי מתעסק בשום עניין מענייני העולם כלל". מחכמי ישיבת "בית יעקב רבי" באיזמיר. בשנת ה'תקע"ג (1813) קיבל את הסמכתו ל "החכם השלם". בשנת ה'תקפ"ח (1828) לאחר פטירת אביו, ר' יעקב) קיבל להיות דיין בבית דין וראש ישיבת "בית יעקב רבי" באיזמיר. בשנת ה'תקצ"ז (1837) התמנה לאב בית דין הגדול באיזמיר. בשנת ה'תרט"ו (1857) התמנה ל"חכם באשי" (רב ראשי). מגדולי חכמי ספרד בתקופת האחרונים.

היה ידוע כאוהב שלום ורודף שלום ופעל רבות כדי להרבות את האחדות בארצו ובקהילתו - וכן פעל רבות לשפר ולחזק את קהילתו. פעל רבות למען עניי עירו ושימש משענת ופה לכל חסרי המגן מבני קהילתו. לא חת מפני נכבדי ועשירי והיה מעורב אישית בהקמת כל מוסדות הקהילתיים למען החלשים. פעל רבות להקמת בית רפואה יהודי באיזמיר. פעל להציל את יהודי דמשק מעלילת הדם. דאג לפרנסת עניי העיר. הקים "ועד" מיוחד לפיקוח על מוסדות החינוך בעיר ועל ענייני החינוך בכלל. פעל להפצת התורה והקים ישיבות בהם למדו אברכים מובחרים בלי תשלום ואף עול פרנסתם ופרנסת ביתם הייתה עליו. שאלות אליו הופנו ממקומות רבים בעולם- אשכנזים וספרדים. פעם אחת כמעט שילם בחייו על השתדלותו למען היהודים, כאשר אחד משרי המלך הכה אותו קשות וכמעט הרגו.

בשנת ה'תרכ"ח (1868) בחג שמחת תורה בשעת קריאת התורה, כאשר קרא את הפסוק "וַיָּמַת שָׁם מֹשֶׁה" (דברים לד, ה) פרץ בבכי. בשעה זו הבינו אנשי קהילתו, כי ימיו קרובים ופרצו אף הם בבכי מר. לפני פטירתו ביקש, כי לא יטריחו את הציבור להתפלל לרפואתו, אלא ישכרו מעניי העיר למטרה זאת. נפטר ב-י"ז בשבט ה'תרכ"ח (1869). בהלווייתו השתתפו לא רק יהודי טורקיה אלא גם נציגי השלטונות. כל זמן ההלוויה גשם קל טפטף על ההמון ובשעת סתימת הגולל על הקבר נשבה רוח חזקה אשר כיבתה באחת את כל הנרות אשר נשאו בני קהילתו בידיהם. באותה השעה בארץ ישראל בעיר צפת ראו כמה תלמידי חכמים בחלונם, כי נפטר תלמיד חכם גדול והם מצווים לחלוק לו כבוד אחרון. חי כ-81 שנים. ציונו באיזמיר (טורקיה).

סבו מצד אמו: ר' יוסף רפאל בן חיים חזן (מח"ס "חקרי לב" והראשל"צ). **אביו:** ר' יעקב. **אמו:** מרת קאלי קאדין. **מרבתי:** סבו, ר' יוסף רפאל בן חיים חזן, ר' יעקב גאטניו (מח"ס בית יצחק על הרמב"ם). **מתלמידי:** בניו (ר' אברהם, ר' יצחק, ר' יוסף), ר' יעקב יעבץ, ר' משה שפיר, ר' יעקב חזן ועוד. **נשותיו:** מרת אסתר (זיווג ראשון- בשנת ה'תקס"ז (1807). נפטרה לאחר שלוש שנים, ביתו של ר' יצחק רבי), מרת וידה נעמה (זיווג שני- בשנת ה'תר"א. בת ר' אברהם בן עזרא מרבני איזמיר, נפטרה בשנת ה'תרכ"א). **ילדיו:** ר' אברהם (ראב"ד איזמיר, מח"ס שמו אברהם), ר' רחמים נסים יצחק (מח"ס אבות הראשי), ר' יוסף (מח"ס יוסף אברהם).

מספריו: כתב כ-80 ספרים אותם התחיל לכתוב בגיל 16 בנושאים שונים- 7 חיבורים על התנ"ך, 9 חיבורים על התלמוד, 15 ספרים מדרשים ודרושים, ספרי מוסר, 24 חיבורים בהלכה, קבלה, שו"ת וכו'. (ב-י"א באב ה'תרא" (1841), התחולה שרפה באיזמיר ובה חרבה שכונת היהודים ועלו באש 54 מספריו. לאחר השריפה חלה רבינו מרוב צער על אובדן כתביו ובנו הציע לשחזר באוזניו את מה שהוזכר במכתביו, וכך במהלך השנים שיחזר חלק מכתביו והוציא לאור עשרות מהם, מיעוטם נותרו עדיין בכתב יד).

לרבינו היו מודיעים בחלום על גזרות המתרגשות לבא לעולם, והיה הרב פונה לנוגעים בדבר, כדי שישבו בתשובה, ואף הוא עצמו לא מנע עצמו מכך, והיה מתענה ומתפלל עבורם. העיד בנו (ר' אברהם) שהמשרתת בביתם ראתה באשמורת הבוקר על מצנפתו אש קודש מתלקחת מעוצם קדושתו, ומרוב מורא ופחד ניטל ממנה כוח הדיבור כל אותו היום!

בסדר יומו של רבינו, אך הגיע לביתו והמון קידם פניו, לדיני תורה ולבוררויות, להתייעצויות ולשאלות בהלכה, והוא קיבל את פני כולם בסבלנות ומאור פנים, שמע ושקל, פסק ויעץ, הורה וברך, רק כאשר האחרון שבהם הלך, הוגש לפניו התבשיל. ואז נפתחה הדלת, מישהו בא. והרב, בטבעיות, הורה לסלק את הצלחת כאילו סיים זה עתה לאכול, שאל הלה את שאלתו, קיבל תשובה, והצלחת שבה למקומה. וכך הייתה מובאת ומסולקת, מוגשת ומוסרת, עד שהשתרר שקט, איש לא בא, והרב סיים לאכול את התבשיל, שהתקרר בינתיים וטעמו פג.

כשסיים לאכול, תמה: "איך זה שאיש לא הפריע באמצע?" גילה בנו את הסוד: 'אישה אחת באה, וביקשה לשאול שאלה, אבל אמרתי לה שאתה אוכל עתה ותבוא בשנית', 'מי האישה?', 'שאל הרב'. 'אחת מקצה העיר, ושאלה פעוטה לה, בדיני כשרות'. קם הרב, לבש את גלימתו, ואמר לבנו: "בוא נלך!"- "לאן? שאל הבן, "אל האישה" ענה הרב, "אתה כדי להתנצל בפניה, ואני כדי לענות לה על שאלתה!!!".

בכל רחבי העיר ידעו לספר בצער על מחלתו של אחד התושבים, ששכב על ערש דווי. לאחר שהרופאים כבר נואשו מחייו, פנו בני המשפחה אל רבינו, בבקשה שיברך את החולה ויתפלל עליו. מיד כששמע הרב על מחלתו של היהודי הזדרז והלך לביתו של החולה, וכשעמד ליד מיטתו, שקע בהרהורים. לאחר זמן מה התנער ושאל את בני המשפחה: "האם החולה בכור?", כשנענה בחיוב שאל: "האם נפדה כראוי?", ולאחר בירורים התברר, כי אכן הייתה בעיה בפדיון הבן שערכו לחולה בהיותו תינוק. הרב קרא לכהן מיוחס מתלמידיו והורה לחולה לשוב ולפדות את עצמו. ומעיד הרב בכתביו, שבזכות זה זכה החולה לחיות עוד כעשרים שנה.

הצדיק הרב אליעזר שלמה שיק המכונה הצדיק מיבנאל זצ"ל- הוריו עלו לארץ מהונגריה בתחילת מלחמת העולם השנייה. נולד ב-כ"א אייר ה'ת"ש (1940) בארץ ישראל. שם המשפחה **שיק** הוא ר"ת שם ישראל קדוש. למד בת"ת 'עץ חיים'. בבר-מצווה קיבל את ברכת האדמו"ר הרב אהרון רוקח מבעלזא אשר אמר עליו באפן נדיר כי "יהיה גדול בישראל". בגיל 14 עבר עם משפחתו לארה"ב. למד חמש שנים בישיבת 'ערוגת הבושם' ולאחר מכן בישיבת 'תפארת ירושלים'. בחורף ה'תשי"ז (1957), בהיותו כבן 16, נתקל בספר 'משיבת נפש' ומאז התקרב לחסידות ברסלב.

בשנת ה'תשכ"ה (1965) החל להדפיס ולהפיץ את ספרי רבינו נחמן מברסלב זיע"א בכמויות עצומות ובמחירי קרן. בתחילת שנת ה'תשל"ז (1976) הקים בית מדרש בשדרה התשיעית בבורו פארק, בשם 'היכל הקודש- חסידי ברסלב'. בשנת ה'תשמ"ו (1986) התיישב ביבנאל ומאז דבק בו הכינוי 'הצדיק מיבנאל'. בתי מדרש של חסידיו קיימים בירושלים, בני ברק, אשדוד, בת ים, נתיבות, אשקלון, תל אביב ובאר שבע. מלבד בית מדרשו המרכזי בבורו פארק, הקימו תלמידיו בתי מדרש במונרו, מונסי ווויליאמסבורג. רבים פנו אליו ונושעו. הבטיח שכל בחור או בחורה שצריכים למצוא את זיווגם, אם יאמרו את כל ספר התהילים מהתחלה עד הסוף לזכותו- ישתדל בכל מה שיוכל שימצאו את זיווגם. גאון בנגלה ובנסתר. נפטר ביום שישי, י"ז שבט ה'תשע"ה (2015). חי כ-75 שנים. ציונו ביבנאל. כ-30,000 איש השתתפו בהלוויה.

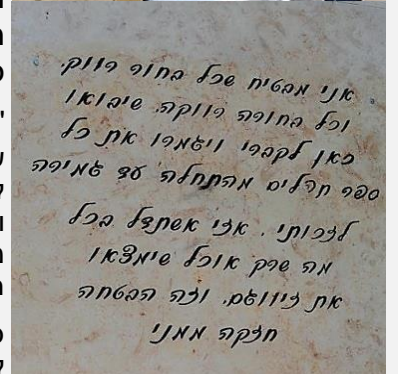
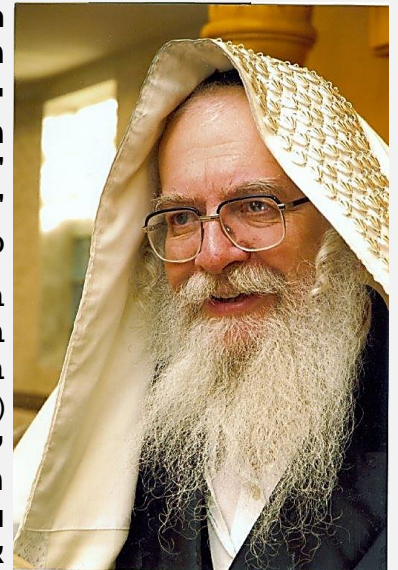
אביו: הרב מנחם זאב (אב"ד טוקאי). **אימו:** הרבנית מלכה. **אשתו:** הרבנית יחנא שפרה (בת הרב אשר ישעיה הלוי רוטנברג, האדמו"ר מקאסאן- נישא בשנת ה'תשכ"ב). **מרבתי:** הרב משה פיינשטיין. **מתלמידיו:** הרב יצחק שמואל אהרון לעזער (מח"ס 'שיחות מוהרא"ש' ו'אשר בנחל'), הרב משה יעקב קורץ (גאב"ד יבנאל), הרב יואל ראטה (ראש ישיבה בארה"ב), הרב הלל אמדדי (ראש ישיבת 'תפארת מוהרא"ש' ביבניאל), הרב גד סלומון (ראש כולל 'תפארת בנימין' ביניאל) ועוד. **ילדיו:** הרב נחמן זושא אלכסנדר, הרב משה, הרבנית טוביה גולדמן, הרבנית פערל שטרן, הרבנית דבורה אוסטרייכר. **מספריו:** **אשר בנחל-** סדרה של כ-150 כרכים מכתבי חיזוק **ישו"ת בחסידות ברסלב-** 42 כרכים. **שו"ת בכל תחומי החיים** **אוצר הקונטרסים-** 32 כרכים המכילים כ-1000 קונטרסים **ישפת הנחל-** פירוש על ליקוטי מוהר"ן **זאת התורה-** דרושים על פרשיות השבוע **שיחות מוהרא"ש-** 16 כרכים על שיחות וסיפורים **אמרי מוהרא"ש** **ינהרי אפרסמון** **פרקי אבות-** 22 פירושים שונים **יתוך הנחל-** שיחות על פ"ש **ארך אפיים-** עניין הסבלנות **אילן החיים-** ניצול הזמן **מראה אש-** על הזוהר **להבות אש-** ביאור על תיקוני הזוהר **מקור השמחה-** השגת השמחה **ינר לצדיק-** על חנוכה **יגזי המלך-** על מגילת אסתר **אור זרוע-** על פסח **יתוכו רצוף אהבה-** על שיה"ש **ירגעי מוהרא"ש-** פרקים מחיי הצדיק ועוד.

"היה זה מוצאי שבת קודש", מספר המשב"ק של הצדיק, ר' אברהם ברדוגו, "השעון הורה על שלוש לפנות בוקר. לאחר לילה ארוך ומתיש של קבלת קהל, אמר הצדיק: 'שבוע טוב', ובזה נחתם לילה נוסף של קבלת קהל. רבינו בפרט בשנותיו האחרונות, היה מוסר את נפשו כדי לקבל קהל ומדובר במאות אנשים בלילה אחד. גם לאדם צעיר ובריא בגופו קשה לקבל במשך שעות ארוכות מאות אנשים ולשמוע את הצרות של כל אחד באופן אישי, קל וחומר לצדיק שכבר היה מבוגר ולא היה בקו הבריאות. לא פלא שלעתים היה מגיע עד לאפיסת כוחות מוחלטת.

סגרת את דלת חדרו והתכוננתי לצאת מהחדר. לפתע הגיעו זוג עם ילדה קטנה. "מצטער", אמרתי להם, "הצדיק סיים לקבל קהל". אביה של הילדה, התחנן על נפשו ואמר: 'תראה, הילדה הקטנה להם, ניסיתי להסביר להם. 'אני מתחנן... בבקשה', זעק האב, 'תכניס רק את הילדה'. 'אני לא יכול, הצדיק כבר אמר לי 'שבוע טוב'. אולי תבואו מחר בבוקר, אף שאין קבלת קהל, אנסה להכניס אתכם'. 'בבקשה'- החל האב מתייפח בבכי קורע לב. לא יכולתי לעמוד בכך, לקחתי את הילדה הקטנה, וניגשתי לכיוון דלת חדר הצדיק. נקשתי בדחילו ורחימו מספר נקישות קלילות ועדינות על הדלת. אני שומע את הצדיק אומר: 'רק רגע'. דלת החדר נפתחה ולנגד עיני התגלה מחזה מרגש מאוד, פניו של הצדיק היו אדומות, דמעות חמות של בכי שטפו את פניו, ובידו החזיק דף... היה זה הדף עליו רשם את שמות האנשים שבאו אליו במשך כל הלילה לבקש עצה וישועה. מחזה זה חיזק אצלי את הידיעה שאחרי שכולם הולכים לביתם, יושב הצדיק ובוכה על כל שם ושם ומבקש בעבורו רחמים.

הכנסתי את הילדה לחדר וביקשתי שיברך אותה, מאחר והיא חולה במחלה הידועה ר"ל. הצדיק בירך אותה וכעבור זמן קצר התברר שהיא הבריאה לחלוטין. "היו עוד מקרים", מספר ר' אברהם, "שלאחר שהסתיימה קבלת הקהל, הייתי חוזר כעבור שעות ורואה שעדיין האור דולק בחדרו... הצדיק לא הלך לישון. הוא המשיך לבכות ולהתפלל על כל יהודי ויהודי שפנה אליו. כולם היו שווים אצלו. על כולם התפלל, ביקש והתחנן, לזה שלום בית, לזאת בריאות, לזה הצלחה בלימודים לזאת שידוך בנקל... כזה היה הצדיק, האבא של כולנו. אשירינו שזכינו".

החומר באדיבות הרב דן כהן - מחבר סדרת הספרים 'ונהר יוצא מעדן'. ניתן להשיג את הספרים בנייד: 054-8471400

הרב בנימין בייניש פינקל זצ"ל - נולד בעיירה מיר שבבלארוס בערב יום כיפור בשנת ה'תרע"ב (1913). בהיותו כבן שנה פרצה מלחמת העולם הראשונה והוא עבר עם משפחתו לעיר סטוביץ יחד עם תלמידי ישיבת מיר. עם סיום המלחמה נפטר סבו ואביו התמנה תחתיו כראש הישיבה. הם עברו לווינה יחד עם תלמידי הישיבה ובשנת ה'תרפ"א (1921) שבו למיר ואביו חידש את פעילותה של הישיבה במקום. כבר בילדותו התבלט כבעל כשרון מופלא, ואביו לימדו חלקים ניכרים מהש"ס. בהיותו כבן תשע נהג אביו להעירו השכם בבוקר, ולמד עמו בחברותא חמישה דפי גמרא, ולאחר מכן ביקש ממנו לומר חידוש על הסוגיות שלמדו.

את רוב תלמודו קנה בישיבת מיר המעטירה. משנת ה'תרצ"ד (1933) נמנה עם חברת הלומדים בישיבת בריסק. שמו הטוב יצא לפניו למרחקים. בשנת ה'תש"א (1941) עלה לארץ עם קבוצת תלמידים בראשות אביו. הוא נשלח על ידי אביו לחזון אי"ש, והלה התרשם ממנו עמוקות. שנים רבות התגורר בבני ברק, כשהוא מגיע לירושלים למסור את שיעורו השבועי בישיבת מיר. בשנת ה'תשכ"ה (1965) נפטר אביו ורבינו התמנה לראש הישיבה. לצדו עמד גיסו, הרה"ג חיים שמואלביץ. עשרים וחמש שנה נשא את משא הישיבה לבדו וראה את פריחתה פי כמה וכמה מהמספר המקורי של 125 תלמידים! כיום מונה הישיבה כ-8,000 תלמידים כן ירבו. ענותן מופלא. הסתיר את עצמו כל חייו. עמוד הצדקה והחסד בגופו ובממונו. דאגתו לזולת הייתה מופלאה. נפטר ב-י"ח בשבט ה'תש"ן (1990). חי כ-77 שנים. ציונו בהר המנוחות. אחריו מונה חתנו מרן הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל.

סבא (מצד האב): הגאון ר' נתן צבי פינקל (הסבא מסלבודקא). **סבא (מצד האם):** הגאון ר' אליהו ברוך קמאי (רבה של מיר וראש הישיבה). **אביו:** הגאון ר' אליעזר יהודה פינקל (ראש ישיבת מיר). **אמו:** מרת מלכה. **מרבתי:** אביו, יצחק זאב הלוי סולובייצ'יק (הגרי"ז מבריסק). **אשתו:** מרת אסתר (בת ר' שמואל גריינימן-אחיניתי החזו"א). **ילדיו:** הותר חמש בנות, שכולן נשואות לרבנים ילידי ארה"ב - ר' נתן צבי פינקל, ר' נחמן ליבוביץ, ר' נתן ישראל גלושטיין, ר' בנימין קרליבך ור' אהרן שרגא הלוי לופיאנסקי.

רבינו הסתיר בענווה רבה את ידיעותיו המרובות. כשאחד מנכדיו בא אליו עם שאלה הלכתית, ענה רבינו: **"אני לא יודע. לך לפוסק, שאנשים שואלים אותו בדרך כלל שאלות כאלה"**. נכדו הציע, **"אני ראיתי, שהמשנה ברורה אומר כך וכך. כנראה, זה מה שאעשה"**. רבי ביינוש משך את כתפיו ואמר, **"מה נראה לך, שהפרי מגדים' לדוגמה יאמר בכגון זה?"**. הצצה מהירה בפרי מגדים הוכיחה, שהפוסק שלו היה שונה מזה של המשנה ברורה, עם הוכחה חזקה לדבריו. **"אני רואה"**, אמר הנכד, **"שצריך לעשות כמו הפרי מגדים"**. **"האם לא נראה לך, שספר פלוני עשוי לסייע במקרה הזה?"** טען רבינו לעומתו. מבט באותו ספר הוכיח, שהוא דחה את כל הוכחותיו של הפרי מגדים. **"והמשחק' הזה המשיך, עד שסוגיה הלכתית שלמה נבנתה, הכול על ידי הערות סתמיות לא ישירות. וכל זה הסתתר מאחורי ה"אני לא יודע" שלו!**

מעשי החסד של רבינו היו מופלאים. בשני החדרים הקטנים שלו בבני ברק גידל עשרות ילדים יחד עם בני משפחתו. חלקם היו בעייתיים, אחרים היו מופרעים, אך כולם טופלו. כאילו היו ילדיו שלו, ואפילו חיתן כמה מהם. אחד משכניו איבד ל"ע את כושר הראייה לשבועות אחדים, ורבינו ישב ולמד איתו שעות על גבי שעות.

מעשה באחד משכניו, שהתפרנס מחנותה של רעייתו. והנה אירע פעם שוד בביתה, שהותר אותם נקיים ממש מנכסיהם. לשמע הדברים לא ידע רבינו מנוח, **יום אחד נכנס אל ביתם והניח על השולחן מאה אלף דולר טבין ותקילין כהלוואה. לאחר תקופה נוספת גייס עוד מאתיים אלף דולר להקמת העסק מחדש, בלי שיזכיר מצדו תאריך מוגדר לפירעון.**

הרבנית שרה יפה'ן ע"ה התגוררה בקומה מתחת לדירת משפחת פינקל בירושלים. הם דאגו לה, כאילו הייתה אימם. מספר פעמים ביום נכנס רבינו כדי לוודא שהרבנית לקחה את התרופות שלה. שהיא אכלה, שלא חסר לה משהו. פעם נכנס מישהו לבית הרבנית ומצא שם אדם שוכב מתחת לתנור, וכלי עבודה בידו. **המבקר נדהם לראות, שאותו אדם היה ראש ישיבת מיר!**

זירותו בכספי הקדש הייתה ללא גבולות. אביו מרן הגאון רבי אליעזר יהודה זצ"ל הפליג פעם בשבחו של בנו וסיפר, שבהתחלה כשהחל בנו לומר שיעורים במיר, סירב ליטול את משכורתו מקופת הישיבה. ומידי חודש היה מחזיר את המשכורת בצורה מתוחכמת זו או אחרת. עוד קודם לכן בשנים הראשונות לאחר נישואיו, כשהתגורר בבני ברק, הצליח לטעת באביו את ההרגשה שחמיו מפרנסו ובחמיו, שאביו מפרנסו. פרנסתו הייתה למעשה משמירה לילית בבית חרושת לקרח.

שירד מביתו באשמורת הבוקר של יום ראש השנה כדי ללכת לתפילה בכותל המערבי עם נץ החמה כמנהגו, פגש בדרכו אדם עני קשה יום, ושאל אותו, האם כבר שתה היום כוס חמין. השיב הלה, כי כוס אחד כבר שתה, אבל אם ישתה כוס שנייה - לא יזיק לו הדבר. רבי ביינוש לא התחשב בכלום, העלה אותו לביתו, הגיש לו כוס חמין ושוחח עמו ארוכות, עד שהתיישבה דעתו של אותו יהודי. **לאחר שנעזב העני את הבית מיהר הרב אל הכותל, לשם הגיע באמצע תפילת 'שמונה עשרה'.**

שלושה חודשים קודם הסתלקותו, התברר, שהרב צריך לעבור ניתוח רציני. הועלתה הצעה, שהוא ייסע לארה"ב לצורך הניתוח. הרב שקל החלטה זו רבות, ובסוף סירב. סיבתו הייתה: **"תחשוב על חילול השם הגדול שעלול להיגרם, אם אנשים יחשבו, שהשתמשתי בכספי הישיבה לצרכי האישי!"**

האדמו"ר הרב שמואל וינברג זצ"ל מסלונים - נולד בשנת ה'תר"י (1850) בסלונים. את הוד חכמתו שאב מסבו. הרבה בניסיעות לשחר פני צדיקי דורו והיה נערץ ונקדש בעיניהם, במיוחד אצל האדמו"ר ר' חיים מצאנז ששהה אצלו במשך תקופה ארוכה (ר' חיים הרבה בשבתו ואמר שיש לו נשמה גבוהה אשר לא הייתה בעולם כבר 300 שנה, אולם רבינו הפציר בו שלא יחלוק לו כבוד וכי הוא רוצה להיות אצלו כאחד היושבים הרגילים, אך את זה הבטיח לו ה'דברי חיים', שדלתו תהיה פתוחה לפניו תמיד כשירצה לבוא אל פנימה). רבינו הסתיר מאוד את מעשיו ועבודתו בצאנז. כמו כן הסתופף בצילו של האדמו"ר ר' דוד משה פרידמן מטשארטקוב לעתים תכופות.

בשנת ה'תרמ"ד (1883) לאחר פטירת סבו הגדול החל לשמש כאדמו"ר השני של חסידות סלונים. ניהל פעילות עניפה בענייני ציבור. ניהל יחד עם ה'חפץ חיים' קרן כספים שתמכה בהקמת תלמודי תורה ומקוואות. השתתף בהקמת הארגונים 'כנסת ישראל' ו'מחזיקי הדת', ובהמשך היה שותף להקמת 'אגודת ישראל'. עמד בקשר הדוק עם היישוב החסידי בארץ ותמך בו. עמד בנשיאות כולל 'רייסין' שתמך במאות משפחות שגרו בטבריה, צפת וירושלים והתרים עבורו.

בשנת ה'תר"ס (1899) פעל להקמת ישיבת 'אור תורה' על ידי חסידו ר' משה קלירס, רבה האשכנזי של העיר טבריה. נפטר ב-י"ט בשבט ה'תרע"ו (1916) בוורשה (בעיצומה של מלחמת העולם הראשונה, רבינו היה שם לצורכי רפואה). בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. בעל ענווה מופלאה. מיעט מאוד באכילה. חי כ-66 שנים. ציונו בוורשה (בשל קושי ההתניידות בעת המלחמה נקבר שם).

סבא (מצד האב): האדמו"ר ר' אברהם וינברג הראשון (מייסד חסידות סלונים ומח"ס 'יסוד העבודה'). **אביו:** ר' יחיאל מיכל אהרן. **אמו:** מרת חיה דוואשא (בת ר' שמואל). **אשתו:** מרת גיטל (בת ר' אברהם מלנטשנא ז"ע בן הרה"ק רבי שלמה לייב מלנטשנא). **מרבתינו:** סבו, האדמו"ר אברהם וינברג, האדמו"ר ר' חיים הלברשטאם מצאנז והאדמו"ר ר' דוד משה פרידמן מטשורטקוב. **מתלמידינו:** רבי שלמה בוטענער (צדיק בעל רוח-הקודש והיה עוד תלמיד אצל הרה"ק מקוברין), ר' יואל אשכנזי, ר' משה קלירס (רבה של טבריה), ר' לייב הירש בוימל. **בנינו:** האדמו"ר ר' ישכר לייב (כיהן אחריו כאדמו"ר בעיר סלונים), האדמו"ר ר' אברהם וינברג השני (כיהן אחריו כאדמו"ר מסלונים בעיר ביאליסטוק ואחר כך בברנוביץ'). **בנותינו:** מרת חנה אסתר (נישאה לר' שמעון קופילוביץ), מרת לאה (נישאה לאדמו"ר ר' פנחס מלוביצקי מסלונים-לכוביץ' בארצות הברית), מרת טשארנא (נישאה לאדמו"ר משה מנחם סילבר מסלונים-דטרויט), מרת שרה (נישאה לר' אברהם-אבלי רפפורט, אב"ד קלץ), מרת פראדל (נישאה לר' אלתר יוסף דוד לנדא מאליק). **מספריו:** ידברי שמואל - דברי תורתו.

○ יפר האדמו"ר ה'ברכת אברהם' מסלונים ז"ע: להרה"ק בעל 'דברי שמואל' זיע"א היה יהודי מוכר מחסידי צ'ורטקוב התגורר בעיר רחוקה, וכל הזמן הציע לרבינו שיבא לעירו והוא יאסוף עבורו הרבה כסף עבור מעות ארץ ישראל, שכן רבינו היה ממונה על מעות אלו, אבל הרה"ק ה'דברי שמואל' השתמט ממנו ולא רצה לבוא לשם. פעם החליט רבינו לנסוע לאותה עיר ולקח גם בן אחיו - הרה"ק בעל 'ברכת אברהם', שהיה עודנו צעיר לימים.

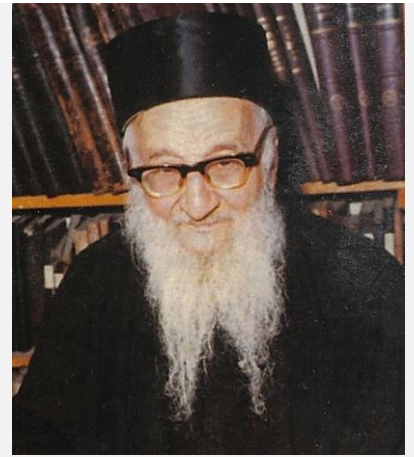
כיוון שהגיע רבינו לעיר פנה לבית מכירו, ולאיש היה חנות של כלים ליד ביתו, ה'דברי שמואל' נכנס מיד לחנות ואמר: "שלום". החסיד נדהם לראות פתאום את רבינו בחנותו ולא ידע איך לקבל פניו. פתאום החלו להישמע צעקות גדולות והיסטריות שבאו מהמטבח שבביתו, והאיש מיהר לבית, **שם התברר לו, כי בנו נפל ל"ע לתוך דוד גדול של מים חמים שעמד במטבח להרתיח את הכביסה, וכמובן שהיה מלא כוויות ופצעים קשים.**

בראותו את מה שקרה בבית, חזר האיש במרוצה לרבינו וסיפר לו את האסון הגדול שקרה לו בביתו, מיד ציווה עליו ה'דברי שמואל', שימהר ויביא את הילד עטוף בסדין וישכיב אותו על השולחן. האיש מיהר לעשות, כפי שציווה אותו רבינו, והרה"ק ה'דברי שמואל' התקרב לילד והתחיל למשש עליו בידו וכך עבר על כל גופו, **ובכל מקום שהרה"ק ה'דברי שמואל' נתן את ידו, התרפא מפצעיו והיה חלק ובריא ושלם, וכאשר גמר למשש את כל גופו ולא נשאר על עורו שום סימן.** אז קרא לבעל הבית ואמר לו:

"איני יודע על מה צעקת, ראה את הילד בריא ושלם ולא חסר לו כלום, ראה, מה הנשים יכולות לומר". לקח האיש את הילד והביאהו אל אשתו ואמר לה כדברי הרה"ק, והאשה צעקה: **"אין זה כי אם נס משמים, כי הלא כל גופו היה פצעים וכוויות!",** ואז אמר רבינו בענווה מופלאה: "הילד הבריא בזכות הכוח של ארץ ישראל, כי הגעתי למקום זה עבור מצוות הארץ ולכן התרפא הילד לגמרי".

○ יפר בן אחיו ה'ברכת אברהם' מסלונים ז"ע, שהיה רגיל לנסוע עם רבינו הרבה ברכבת לשמשו, וראה, שלמד גמרא חולין, ואחז פרק השוחט, ואחר כמה שעות כבר אחז בפרק העור והרוטב, כמאה דף לאחר מה שראה לפניו כן, על ידי גודל התמדתו. ואמר, **שלדעתו סיים יותר מאלף פעמים את כל הש"ס.**

המקובל הרב עובדיה הדאיה זצ"ל - נולד בר"ח טבת ה'תר"ן (1889) בחלב שבסוריה. נצר למשפחות רבנים ידועות הן מצד אביו והן מצד אימו. סב סבו, המקובל הרב חיים מרדכי לבטון, שימש כרבה של העיר. בהיותו כבן חמש שנים בשנת ה'תרנ"ה (1894) עלה לארץ ישראל יחד עם הוריו. בתחילה התחנך בתלמוד תורה 'דורש ציון' ולאחר מכן בישיבות 'חסד אברהם' ו'תפארת ירושלים', בהמשך שכר אביו את הרב המקובל שלום בוחבוט שילמדו.

בזמן מלחמת העולם הראשונה נמלט לחלב מאימת הגיוס לצבא הטורקי. בשנת ה'תרפ"ג (1922), כאשר הוקמה ישיבת פורת יוסף בעיר העתיקה, התמנה לר"מ ללימודי הפשט והסוד. שימש כשליח ציבור בישיבת המקובלים 'עוז והדר' בה התפללו על פי כוונות רבינו האריז"ל. בשנת ה'תרפ"ה התמנה להיות חבר בית הדין של העדה הספרדית בירושלים, ובשנת ה'תרצ"ט (1938) התמנה להיות דיין בבית הדין בפתח תקווה וכיהן כרב העדה הספרדית.

בשנת ה'תשי"א (1950) התמנה לחבר בית הדין הרבני הגדול לערעורים בירושלים. בשנת ה'תשי"ח (1957) שיקם את ישיבת המקובלים בית א-ל, שבה למד בצעירותו, והעביר את הישיבה לרחוב רש"י לאחר שנהרסה בעיר העתיקה. בנוסף בנה לצידה ישיבה ללימוד נגלה בשם 'שלום עבדו', על שם אביו. בשנת ה'תשכ"ד (1963) התמודד על כהונת ה'ראשון לציון', אך לא נבחר.

זכה בפרס בספרות רבנית מקורית על חלקו החמישי של שו"ת 'ישכיל עבדי' בשנת ה'תשי"ט (1959) וכן היה חתן פרס ישראל לספרות תורנית לשנת ה'תשכ"ח (1969). כמו כן זכה באות 'איש ירושלים'. גאון בנגלה ובנסתר. שקדן עצום. נפטר בשבת קודש בזמן רעווה דרעווין, כ' בשבט ה'תשכ"ט (1969). חי כ-79 שנים. ציונו בחלקת הרבנים הספרדים בהר המנוחות בירושלים.

אביו: המקובל ר' שלום. **אימו:** מרת שרה (לבית לבטון). **אשתו:** מרת צלחה (שולמית) (בת המקובל ר' עזרא שרים - נישא בשנת ה'תרס"ז - 1906). **מרבתי:** המקובלים - אביו, ר' שלום, ר' שלום בוחבוט, ר' יצחק שרים ור' יצחק אלפיי. **מתלמידי:** הראשון לציון

המקובל הרה"ג ר' מרדכי אליהו, המקובל ר' מאיר יהודה גץ (רב הכותל וראש ישיבת המקובלים בית א-ל), בנו המקובל ר' שלום מרדכי (ראש ישיבת המקובלים בית א-ל). **בנו:** המקובל ר' שלום מרדכי חיים. **מספרי:** ישכיל עבדי - שו"ת שמונה כרכים • שו"ת דעה והשכל - שו"ת בחכמת הקבלה • **ויקה עבדיהו** - דרשות והספדים • **עבדא דרבנן** - חידושים על הש"ס • **עבד המלך** - חידושים על הרמב"ם • **שלום עבדו** - דרושים על התורה • **יודבר שלום** - הוספות והערות • **ש"ה לבית אבות** - פירוש למסכת אבות.

○ יפר מרן הרשל"צ הגאון הרב מרדכי אליהו זצ"ל, אשר זכה לשמש את רבינו שנים רבות, כי בצעירותו היה רגיל ללמוד איתו באותו בית כנסת בליל שבועות והושענא רבא. וסיפר, שהיה רגיל ללכת למקווה שעה קודם עמוד השחר. "פעם אחת ביקש ממני ללכת עימו. ובאותו זמן הייתי בן שלושים והוא בן שמונים. וכיוון שאסור לרחוץ עם רבו בבית המרחץ, טבלתי בחדר אחר, ועד שסיימתי להתפשט, הרב סיים כבר לטבול ולצאת ולא רצה להשאירני לבדי, וחיכה עד שאסיים".

"זמן מעט אחר כך, ביקשו ממנו ללכת לאיזה שמחה, והוא סירב באומרו, יש שם מדרגות, ואני זקן וכו'. ושאלתי אותו: "כיצד כבודו אומר 'זקן אני' והרי במקווה כבודו עלה וירד את מדרגות המקווה בזריזות?" וענה לי, שמשום צניעות הוא לא הולך לאותה שמחה. אמרתי לו, שזה מה שכתוב בגמרא (בבא קמא צ"ז): "ת"ר: איזהו מטבע של אברהם אבינו? זקן וזקנה מצד אחד, ובחור ובתולה מצד אחר". ופירש תוס' "לא שהיה בו צורת זקן וזקנה מכאן, בחור ובחורה מכאן, שהרי אסור לעשות צורת אדם אלא כך היה כתוב - מצד אחד זקן וזקנה ומצד אחר בחור ובתולה". וכל זה מחמת הנהגתם, פעם כצעירים לצורך מצוות "וישכם אברהם" (בראשית כב, ג), ופעם כזקנים כנגד יצר הרע "ואברהם כבד" (בראשית יג, ב). ורבינו הקפיד על דברי ואמר: "אל תאמר את זה עכשיו, דברים אלו תאמר בהספד עלי!".

אחרי מספר שנים נפטר הצדיק, ואני שכחתי מאותה אמירה. וכשהספדתי את הרב, לא הזכרתי את הסיפור הזה. אחרי מספר ימים בא אלי אחד מבני משפחתו וסיפר לי שהרב בא אליו בחלום ושאל: "מפני מה הרב אליהו לא מספיד אותי?". והתפלא, כיוון שהספדתי אותו בהלוויה. ואני חכתי בדעתי, אולי לא הספדתי אותו כראוי ונזכרתי באותו מעשה. באזכרת השבעה שלו סיפרתי את המעשה. וכל זה כיוון שחכמינו אומרים, שהנפטר שומע את מה שמספידים עליו. למחרת בא אלי בנו ואמר לי, שהחכם בא אליו בחלום ואמר לו, שחכם מרדכי הספיד אותו כראוי.

ראייתו של אביו, המקובל הגאון ר' שלום הדאיה הלכה ודעכה, וכל זאת בשל שקידתו על התורה הקדושה ימים ולילות. על כן היה דואג ביותר, שדבר זה לא יקרה חלילה לבנו. משום כך דחק בבנו לבל יאריך לשבת ללמוד בשעות החשכה ויתן מנוחה לעיניו. כשהאב ביקש זאת, הנמיך רבינו את שלהבת המנורה וסגר את הספר, **אולם, לאחר שהאב נרדם, העלה שוב הבן את השלהבת ופתח את הספרים וכך שקד על לימודו עד אשמורת הבוקר**. באותה תקופה הם התגוררו בישיבת 'פורת יוסף' הסמוכה לכפר סילאון. בחצר הישיבה היה שומר ערבי שתפקידו לשמור על הישיבה מפני הגנבים. הערבי היה אומר, שכל זמן שהאור של רבינו דלק, הערבים לא היו באים, ורק ברגע שכיבה אותו, היו מעיזים להיכנס ולנסות לגנוב, ולכן בגלל רבינו, כמעט לא הייתה עבודה לשומר הערבי.

הרב ד"ר חיים דוד ברנרד זצ"ל הידוע כאדמו"ר הרופא - נולד בז'לושין בשנת ה'תקמ"ב (1782). מסופר, שאביו הציל יהודי שהיה בעל חוב לפריץ ונכלא עם משפחתו ואביו פדה את החוכר בתמורה לכל רכשו. בעקבות מעשה אצילי זה בירך ר' אלימלך מליז'נסק שיזכה בבן שיאיר את העולם. ולמרות גילם המבוגר של בני הזוג כעבור שנה חבקו מברכה זו את בנם, ר' חיים דוד (שמו צירוף של שם הסב מצד אמו ומצד אביו).

עוד מילדותו נודע בשקידתו המופלאה והוריו תלו בו תקוות רבות שיגדל ויהיה מגדולי ישראל. בגיל עשר נודע בבקיאותו בגמרא ונשלח ללמוד בישיבה בפטרקוב. לאחר שנתיים חלה ונשלח אל ד"ר מאירוביץ כדי שירפאו. רופא זה שכנע את הנער לעזוב את הישיבה ולהקדיש את זמנו ללימודי הרפואה, וכך החל את לימודיו באונ' ברלין. למד את מקצוע הרפואה והוסמך בארפורט. בתחילה שירת כרופא בבית-הרפואה הצבאי בברלין. בשנת ה'תקנ"ז (1797) הוצב בוורשה כרופאם של הלגיונות הפרוסים שם ולאחר מכן במחוז ראדומסק. לאחר שובו לברלין התמנה לרופא הארמון של קיסר פרוסיה, פרידריך וילהלם השני, ולרופא הראשי של מלך פולין-טוניסלאב אוגוסט. שימש כרופ' לרפואה באונ' ורשה.

לגבי חזרתו בתשובה ישנן מספר גרסאות. גרסא אחת ע"י ר' דוד מלעלוב, ואילו בגרסא אחרת מסופר שקודם ר"ה הגיע לעיר זיארנאוו וכאשר שמע דברי כיבושין מהרב דמתא הניצוץ היהודי בער בקרבו ופנה לר' דוד מלעלוב והוא הדריכו, עד שהפך לבעל תשובה גמור. בתחילה רצה לעזוב את מקצוע הרפואה אולם הרבי הקדוש מלובלין ביקש ממנו, שימשיך בתפקיד זה. ולאחר מכן שימש כרופאם של ה'חוזה מלובלין', ה'מגיד מקוזניץ', רבי אפרים-פישל מסטריקוב, 'היהודי הקדוש', רבי שמחה בונים מפשיסחא, רבי מנחם מנדל מקוצק, רבי מרדכי יוסף ליינר מאיזביצה, רבי שלמה הכהן רבינוביץ' מרדומסק, רבי ישכר בר מרדושיץ ואחרים. משנת ה'ת"ר"ב (1842) שימש כרופא ראשי בבית-הרפואה היהודי.

בעל חסד מופלא. נודע כתלמיד חכם עצום הבקי בתורת החסידות והקבלה. הרבה בסיגופים ותעניות. בלילות החורף נהג ללכת לנהר ולהיכנס למימיו הקפואים, עד שבשרו התבקע ודמו זב. לאחר מכן שב לביתו וטיפל בעצמו בסממנים שרקח ונודע הדבר, ע"י אחד מאנשי ביתו רק לאחר פטירתו. חילק את כל כספו לנזקקים והשאיר לעצמו רק את הנדרש להוצאות ביתו. עם בימי שני וחמישי ולמד את תורת הנסתר. סירב לשמש כאדמו"ר. משנת ה'תקע"ו (1816) עבר לפיוטרקוב, ובה שהה עד סוף ימיו. נפטר ב-כ"ל שבט ה'תרי"ח (1858). חי כ-76 שנים.

אביו: ר' ישכר בער. **אמו:** מרת רחל. **ילדיו:** מרת רחל, מרת הינדה לאה, ר' יעקב יצחק (חסיד הרבי מוולברוז'). **מרבנותיו:** ר' דוד מלעלוב. **נשותיו:** מרת הילנה הדסה (בת הבנקאי היהודי שמואל הלוי לנדו מברסלו- בזיווג ראשון), מרת פיגלה (בזיווג שני).

על חזרתו בתשובה סיפר ר' אברהם יחיאלי. הרופא הינו יהודי פולני שהתרחק ל"ע מיהדותו והפך לאחד מהרופאים הידועים והעפיל ונודע כד"ר ברנרד. יום אחד הוזמן הרופא לטפל בחולה מסוים. בדיקה קצרה העלתה כי החולה הנמצא מולו נוטה למות. החולה, שלא הרגיש טוב סיפר, כי מיעצים לו לנסוע להתרחץ במרחץ מרפא חמים, ושואל מה דעת הרופא. אולם הד"ר השיב לו בצער: "מצבך הרפואי חמור ביותר, ואני מזהיר אותך בשום אופן לא לנסוע אל המרחץ. אם תיסע - לא תשוב הביתה בחיים".

אבל החולה החליט לנסוע למרות הכל. כשהגיע לעיירת המרחץ, ראו אותו הרופאים במקום והזהירו אותו: "אל תעז להתרחץ בחמין. שוב מיד לביתך! אם תיכנס למים חמים רק תזרז את הסוף, חלילה". בסיכומו של דבר שמע לעצת הרופאים והחליט לשוב לביתו. בדרך עבר דרך עיירת לעלוב והחליט להיכנס לביתו של הצדיק ר' דוד מלעלוב ולספר לו על צרתו. לאחר ששמע הרב את דברי החולה, הגיש לפניו יין שרף ופלח גבינה באומרו: "לך לישון, אל תשגיח בדברי הרופאים!". האיש אכל ממה שהגיש הרבי ופנה לישון. כאשר קם, הרגיש מצוין. כוחותיו שבו, ומחלתו חלפה. נפרד מהרבי ויצא להמשיך בדרך לביתו. בדרכו בעיירה פיטעלקוב והחליט להיכנס לרופא ד"ר ברנרד.

הלה נפעם עד עמקי נשמתו. הוא ראה מולו אדם בריא. הרופא תמה ואמר: "בוא נבדק אותך!". לאחר בדיקה קצרה שאל: "ספר לי בבקשה כיצד התרחש הנס?" האיש סיפר הכל ומרוב תדהמה, כמעט פרחה נשמתו של הרופא. "יין שרף וגבינה הם סם המוות ממש עבורך. אני חייב להכיר אותו אדם כיצד ריפא אותך!". העניין הפליא את הרופא עד מאוד, היות שרצה לגלות כיצד הבריא אותו חולה שלא כדרך הטבע. נסע הוא ללעלוב כדי לעמוד על אופיו של ר' דוד. שם הסתגר עימו למשך שעות אחדות, וכאשר יצא משם, אמר לו הרבי: "כשתחזור בתשובה, תגרום נחת רוח לאביך שבשמים". והוסיף, כי נועד לגדולות ותפקידו להיות מנהיג בתוך עולם הקדושה והחסידות. דבריו של הצדיק עשו רושם בל ישוער בלבו, והוא קיבל על עצמו לחזור בתשובה שלמה. אולם עניין אחד העיב עליו: "רבי, ומה יהיה על החטאים שלי?" - "אני מקבל על עצמי את כולם!"- השיב לו הצדיק מלעלוב.

"ונעשה גדול, אבל גדול בישראל! אף שלא עזב את מקצוע הרפואה והיה לרופא בעיר פיטרקוב. אולם הפך להיות רב חסידי וזכה לשם המיוחד האדמו"ר הרופא". את הסיפור המופלא סיפר האבני נזר' מסוכטשוב בשם ר' אברהם. באמצע שיעור שמסר לבחורים שלמדו אצלו. הוא הוסיף ושיבח את הצדיק-הרופא עד מאוד, כשהוא מגלה באזני התלמידים, שאת כל הנס הזה של החולה פעל הרבי מלעלוב כדי למשוך אליו את הנשמה הקדושה של הרה"ק רבי חיים דוד. הרופא חזר מלעלוב טיהר את עצמו ואת ביתו והחל להתנהג כקדוש וצדיק, כשהוא מקבל על עצמו סיגופים שונים. ר' דוד מלעלוב מפורסם היה בכך שהכניס 'נשמות גבוהות' תחת כנפי החסידות. בין תלמידיו היו היהודי הקדוש, ר' שמחה-בונים מפשיסחא, ר' יצחק מוורקי וביניהם הצליח גם להשיב את ד"ר ברנרד ועוד רבים וגדולים.

רבי יצחק קצנלבוגן מנישכיז צ"ל - נולד בשנת ה'תקמ"ט (1788). מגדולי רבני החסידות. נודע כבר מצעירותו כמחולל פלאים. בשנת ה'תקע"ה (לאחר פטירת ה'חווה מלובלין) בהיותו כבן 27 שנים בלבד שימש במקום אביו בנישכיז. רבים נהרו ושיחרו לפתחו וראו נפלאות. **מלומד בניסים**. דבקותו לבורא הייתה מופלאה. התפרסם במיוחד בברכותיו לרפואת חולים. דרכו היה לאכול מעט מאוד, ולעת זקנותו אמר שמתחרט שלא הרגיל עצמו לאכול יותר כדי שיהיה לו יותר כח לעבודת ה' יתברך. נפטר ב-כ"א שבט ה'תרכ"ח (1868). חי כ-80 שנים. ציונו בנישכיז. אביו, ר' מרדכי קבור במרכז כאשר רבינו קבור מצדו האחד ואחיו ר' יעקב אריה מקאוולא מצדו השני.

אביו: ר' מרדכי. **אמו:** מרת רייזא (נכדת ר' לייב הגבוה מקראקא). **נשותיו:** מרת גיטל (זווג ראשון- בת ר' מאיר, בנו בכורו של ר' לוי יצחק מבארדיטשוב), מרת גיטל (נכדת הבעש"ט הקדוש- זווג שני), מרת לאה (בת ר' יחיאל מיכל מקאשיווקא). **מרבותיו:** הרה"ג ר' יצחק לוי בארדיטשוב, הרה"ג ר' יעקב יצחק הורוביץ (ה'חווה מלובלין). **מתלמידיו:** 'תולדות אדם' מאוסטאבא, 'אמרי יעקב' מבלנדוב, 'דברי אלימלך' מגאדזיסק, 'רמתיים צופים'. **ילדיו:** לא השאיר אחריו ילדים. **מספריו:** **יתולדות יצחק**- שיחות על התורה, תהילים ומועדים **זכרון טוב**- סיפורים והנהגות על הצדיק.

הרב הצדיק ר' יצחק קובל כוויסכיז

פעם אחת הגיעו שני סוחרים אל הרה"ק רבי יצחק מנישכיז. נכנס אחד מהם אליו והצדיק: שאל: "מאין באת?" - "מליטא, והוא מחסידי קאברין". נתן לו רבינו 'שלום' ברוב חיבה. ואחר שאל: "לשם מה הוא באת?".. ענה הסוחר, כי **לטובת פרנסתו הוא צריך שירד שלג במחוזו, כדי שתתכסה חצרו עם שלג, ולכך בא לרבי בבקשה שיתפלל עבורו זאת**. ובירכו הרה"ק לשלום ואמר שבע"ה ירדו בקרוב שלגים רבים במחוזו, ותתכסה חצרו בשלג.

אחר כך שאל הרה"ק את היהודי: "מי היהודי האחר שהגיע עמו, ומדוע לא נכנס?". השיב שזהו שכנו, שאף הוא עוסק באותו עניין, וזקוק שירדו שלגים ויכסו את החצר, אך **מכיוון שהוא מתנגד לא נכנס לרבי**, בהטמיעו: "מדוע עלי להיכנס? אם באמת הרבי יכול לפעול זאת בברכה בעבורך, אז אני הלא שכנך וגם אני איוושע בכך, ואם אין הרבי יכול לפעול זאת, איני צריך להיכנס אליו". נענה הרה"ק: "אז?" ולא הוסיף כלום. **כשהחלו לרדת השלגים היה פלא גדול באותה עיר, חצרו של החסיד נתמלאה עם שלגים, ואילו בחלקו של המתנגד לא נפל אף פתית שלג אחד**.

פעם היה איזה סוחר אחד שנכנס אל הצדיק וביקשו שירדו שלגים הנצרכים לו לצורך פרנסתו. ובירכו הרה"ק, והחלו לרדת שלגים. באותה שעה חזרו תינוקות של בית רבן מבית לימודם, וכאשר החל לרדת לפתע השלג, נענה אחד מהם: "מה זאת היום, הלא לא עת השלגים עכשיו? **כנראה שהרבי קיבל כסף מאחד החסידים להוריד שלג**". והרגיש בזה הרה"ק, ונתן למשמשו סכום מעות ואמר לו: "**לך מהר וקנה נעליים חדשות לילדים אלו כדי שלא ימיסו את השלג שלי**". (הרה"ק רמ"ח מסלאנים צ"ל, מאמר מרדכי)

לרבי מקוצק היה קרוב משפחה סופר סת"ם, והיה מושבו לכתובה באיזה יער סמוך לנישכיז, ואותו סופר חשוב ונכבד מאוד בעיני הרה"ק ר' יצחק מנישכיז צ"ל וכיבדו ביותר. פעם אחת בדרך הילוכו אל מעיר לעיר למכור תפילין ומזוזות, אבד לו כיס עם מעות והיה שם הון רב - שהיה צריך לחיות מזה, והיה מאוד מיצר על כך, כי היו שם אף מעות שאינם שלו. ובא לפני ר' יצחק מנישכיז צ"ל והזכיר את זה, והשיבו: "**לך אל מקום פלוני ביער, ויביאו לך את המעות שמה**". ועשה כן ועמד שם, והביאה לו איזה נכרית אחת את כל כיס המעות בשלימות.

הרבנית של הרה"ק ר' יצחק מנישכיז חלתה פעם במחלה קשה, ושאלה את בעלה: "הלא אתה ממשיך רפואות לאלפים ורבות מישראל, ומדוע לי אינך ממשיך רפואה?". והשיב לה: "דעי כי פעם בעת עליית נשמתי לעולם העליון, ראיתי שהביאו איש אחד לדון, ושקלו זכויותיו ועוונותיו, ולא הספיקו זכויותיו להכריע את הכף לזכות, ונידון לגיהנום. ובעת שנמסר למלאך להוליך אותו לגיהנום, בא מלאך גדול ונורא ואמר, יש לי ללמד זכות עליו, והביא שקים גדולים של ייסורים שסבל האיש כל ימי חייו בחולי, והמלאך הזה גם נברא מהייסורים, והכריעו הייסורים לכף זכות, ונגמר דינו לגן עדן. וסיים הרה"ק: "**ראי נא כמה חשובים ייסורים בעולם העליון**". (צדקת אליהו)

פעם נכנסו כמה חסידים אצל הרה"ק רבי יצחק מנישכיז זי"ע, וסיפרו לו על אחד ממקורביו שעשה דבר עולה אשר לא יעשה, וביקשו ממנו שיוכיחו על כך, ויפסיק מלקרבו. אמר להם הצדיק, שהוא בוחר ללכת בדרך השי"ת דכתיב ביה "**לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל**", שאין הקב"ה צופה ומביט על עוונותיהם של ישראל, כי אילו הקב"ה היה רואה ומסתכל על מעשיהם של הרעים של אנשים, לא היה יכול להכניס אף אחד אליו! **ובזאת רימז לאלו שבאו לדבר אצלו סרה על יהודי, שגם הם אינם ראויים להיכנס אליו, רק מחמת שאינו רואה דבר רע על ישראל, יכולים אלו ואלו להיכנס**.

בעריכת השולחן הטהור של כ"ק מרן אדמו"ר מטשארטקוב זי"ע - ביי"ט כסלו תרכ"ח, שאל רבינו אם אמת הדבר שהרה"ק רבי יצחק מנישכיז פסק מלומר תחנון בכל יום החל מראשית שנה זו (שנת ה'תרכ"ח, כידוע בשנה האחרונה של הרה"ק מנישכיז לא אמר תחנון). והיה שם אברך אחד שהיה גר סמוך לנישכיז ואמר: "אכן, אמת הדבר, ולא רק הרה"ק עצמו, **אלא כל חסידי נישכיז פסקו מלומר תחנון**". רבינו הפטיר על זאת: "**פלא הוא, האמת היא שהצדיק רואה את האור שלו מעולם העליון מאיר אליו, ונדמה לו שכל העולם כולו מתקרב אל התיקון השלם**". כעבור חודשיים - בכ"א שבט ה'תרכ"ח (1868), נתבקש הרה"ק מנישכיז לעולם שכולו טוב, ורק אז הבינו את כוונת הנהגתו, ואת דברי רבינו. כי למעשה הרה"ק מנישכיז ראה אור גדול מעולם העליון, והיה נדמה לו שכל העולם מתקרב לזה האור, ומלאה הארץ דעה את ה', ולכן הפסיק מלומר תחנון, אך האמת היא, שזה האור היה האור הגדול המוכן בעבורו ובשבילו, כי היה קרוב ליום הסתלקותו. (ספר "תפארת אדם" תולדות הרה"ק מטשארטקוב)

רבי יחיאל יהושע רבינוביץ מביאלא זצ"ל - נולד בעיירה ביאלה (פולין) בשנת ה'תרס"א (1900). כשהיה בן חמש שנים נפטר אביו. בשנת ה'תרפ"ד (1923) היותו כבן עשרים ושלוש עבר לעיר שדליץ כדי למלא את מקום אביו בהנהגת חסידות ביאלא. שם הקים ישיבה בה למדו מאות בחורים והיה נערץ על בני עירו והסביבה. בשנת ה'תרצ"ט (1938) עם כניסת הנאצים לפולין, נמלט יחד עם חלק נכבד מחסידיו אל תוך שטחי פולין בכיבושה של ברית המועצות. שם נשלח לסיביר. בדרך לא דרך שרד רבנו את מלחמת העולם השנייה, בשנת ה'תש"ז (1947) הצליח לעלות ארצה והשתקע בתל אביב, שם היה הריכוז החרדי הגדול באותם ימים. בשנת ה'תשט"ו (1955) עבר רבנו לגור בירושלים, שבה הקים את בית מדרשו מחדש בשביל חסידיו שהסתופפו סביבו.

ענוותן. גאון. בעל רוח-הקודש. בכל יום היה טובל, גם כשהיה בסיביר והיה צריך לשבור את הקרח לשם כך. מסופר, כי פעם הביאו לפני החזון-אי"ש חולה שסבל מדיבוק והצדיק שלח אותו לר' יחיאל יהושע וביאר: "עניין זה קשור בתיקוני נשמות, ועניין זה נמסר לידי של הרבי מביאלא". **חילק את כל כספו לאלמונים ויתומים אף בעת שלו עצמו לא היה כדי מחייתו.** דאגתו לזולת הייתה מופלאה. נפטר ב-כ"א שבט ה'תשמ"ב (1982). חי כ-82 שנים. ציונו בהר הזיתים חלקת בני ווארשא.

אביו: ר' ירחמיאל צבי משדליץ (האדמו"ר מביאלא שדליץ). **אמו:** הרבנית חוה (בת ר' אריה לייבוש השני מאזורוב- בעל ה'ברכת טוב'). **אשתו:** הרבנית חנה פעשא (בתו של ר' אליעזר הכהן ברנהולץ מוולודאבה). **מרביתיו:** ר' אריה לייבוש (השני מאזורוב), ר' אברהם מרדכי אלטר מגור, ר' אהרן מנחם מנדל מרדזימין, ר' מאיר שלמה יהודה ליב ממזריטש. **מילדינו:** ר' יעקב יצחק (אדמו"ר מביאלא רמת אהרן), ר' אברהם ירחמיאל צבי יהודה (אדמו"ר מביאלא פשיסחא), ר' דוד מתתיהו (אדמו"ר מביאלא בני ברק), ר' בן ציון (אדמו"ר מביאלא), מרת גיטל. **מספריו:** **יחלקת יהושע**- סידור, מחזור ותהלים • **סדר היום יקדושת חלקת יהושע**- אוסף כתבים 5 כרכים.

בנו כ"ק רבינו ה'אהבת יעקב' זיע"א סיפר פעמים רבות, שרבינו זיע"א על אף חולשת גופו וחוליו, לא חשב, ולו לרגע אחד לוותר על הטבילה במקווה טהרה. גם כאשר היה בתוך המחנה בסיביר נהר קפוא שכן בקצות המחנה. מדי יום ביומו היה הצדיק משכים קום ונוטל עמו את בנו 'אהבת יעקב', והלכו לשבור את הקרח בנהר הקפוא, לאחר עמל מפרך, כשהצליחו להבקיע חור כדי מידת גופו של אדם, קשר הצדיק חוט דק לזרועו כשקצהו השני הותיר ביד מלווהו, **וכך נכנס למים הקפואים בטמפרטורה של מינוס ארבעים מעלות! להזדכך ולהיטהר לפני ה'.**

פעם בעת שטבל לפנות בוקר, ראה אותו מרחוק אחד הכפריים שצד חיות. לתומו חשב, שמסתובבת שם חיה כי לא העלה בדעתו, שיטנו אדם שיתרחץ בנהר הקפוא, ולכך ירה מספר חצים שהחטיאו את המטרה. כשרבינו חזר והתקרב לעברו של אותו צייד. **ביקש הצייד מיד את סליחתו, ואמר שמעולם לא קרה לו שיחטיא את המטרה, ורבינו ברוב ענוותנותו אמר, שדבר פשוט הוא זה, כי ממקווה לא ניזוקים.**

את סעודת הבוקר של שבת הרב סעד עם מניין בחורים, וכמובן שכשהיו מגישים את מאכלי השבת היו בראשונה מניחים אותם לפני הצדיק, ורק לאחר מכן חילקו לשאר המסובים. הרב מעולם לא החל לטעום מהם, לפני שראה, ששמות הסעודה **מונחות לפני כל המסובים.** בפרק זמן ההגשה ישב והמתין, עיין בספר, עד שראה שכל הבחורים קיבלו את מנתם, רק אז החל לטעום מהמונח לפניו.

אחד האדמו"רים בעיה"ק ירושלים סיפר, כי בצעירותו נתייתם ל"ע מהוריו. וכאשר הגיע לפרקו לא היה, מי שידאג לצרכי נישואיו, והוכרח לחזר על הפתחים ולבקש צדקה בעבור הוצאות החתונה. יום אחד החליט לנסות את מזלו ולבקש את עזרת אחינו בית-ישראל בתל-אביב, אחד מגבאי הצדקה הציע לו להיכנס לאדמו"ר מביאלא, שהגיע זה עתה להתגורר באזור זה. הוא נכנס וגולל באוזני הצדיק את סיפור יתמותו ועניותו. הרב הזדעזע והחל לחפש איזה מטבע לתת לו, **וכל אשר היה לו נתן לאותו בחור,** אך לא היה זה סכום גדול. ואז פנה הצדיק ושאל, עד מתי מתכוון הוא לשהות בתל-אביב? ועל כך השיב, כי מתכוון הוא לשהות מספר ימים. ביקשו רבנו, שטרם ייסע חזרה לירושלים, שיסור שוב למעונו. כעבור מספר ימים עלה הבחור שוב לבית הצדיק, ורבנו נתן לו חמישים פאונד, סכום עתק, שכל הנראה הצליח לגייס מכמה ממקורביו, הוא לא ידע את נפשו, כיוון שראה את העניות הנוראה בבית הצדיק, וכעת קיבל ממנו סכום עצום!

האדמו"ר רבי דוד מתתיהו מביאלא- בני-ברק זצ"ל הקים בבני ברק את ישיבת ביאלא, הצדיק היה מגיע מדי פעם לבני ברק והיו הבחורים נכנסים אצלו אחד-אחד בחדרו של ראש הישיבה. שם ישב לבדו עם אותו בחור והיה מעורר אותו בדברי חיזוק. **ראש הישיבה והרמ"ם היו מכינים רשימה לרב, שבה היו מציינים באלו עניינים צריך אותו בחור חיזוק, כדי שהרב ידע במה לעוררו.** כשהבחורים היו יוצאים מהחדר, היו מתפלאים עד מאוד, **מכיוון שהצדיק עורר אותם גם על עניינים, שאף אחד מלבדם לא ידע שצריכים הם חיזוק.** הפלא הגדול בעיניהם היה, שרבינו הקריא את הכתוב לפניו, ופליאתם של הבחורים גברה עד מאוד, **כי צד ראש הישיבה והרמ"ם ידעו לציין זאת ברשימה, מהיכן נודע להם זאת?** אחד הבחורים החל לברר את העניין, ונדע, שאכן ראשי הישיבה כלל לא ידעו צפונות, **רבינו לא קרא את הכתוב ברשימה שלפניו, אלא ממה שקרא בפני הבחור ומחשבותיו...**

פעם רבינו נסע ללוגנו שבשוויץ לרגל שמחת נישואי בנו. הרב הקפיד, שיציעו את יצועו במצעים חדשים- וכן עשו. כאשר נכנס לחדר וראה את המיטה, ביקש להחליף את המצעים ואמר, שבשל לחץ הזמן שפחה נכרית נגעה בהם. לאחר בירור התאמת הדבר, ויהי לפלא.

רבי מנחם מנדל מורגנשטרן ה'שרף מקוצק': נולד בשנת ה'תקמ"ז (1787) בגוראי (פולין). אביו התנגד בחריפות לחסידות (על אף שחמיו, היה תלמיד הבעש"ט), חינך את בנו המחונן על ברכי התורה. רבינו נשלח לזמושץ' לישיבתו של הרה"ג ר' יוסף הוכגילרנטר ובהיותו כבן שלוש-עשרה שנים בלבד, כבר היה בקי בש"ס ומפרשיו. בהיותו כבן עשרים התחתן ועבר להתגורר בטומשוב ורבינו ביקש ללמוד את פנימיות התורה הקדושה ולכן הלך ללמוד אצל ה'חוזה מלובלין'. בעת ישבו בבית חותנו בטומשוב נמשך לחסידות. בהמשך התקשר עם ר' יעקב יצחק מפשיסחא. לאחר פטירת ר' שמחה בונם בשנת ה'תקפ"ז (1827) רוב תלמידיו בחרו ברבינו לרבם. לאחר כשנה עבר לקוצק ורבינו ייסד את חסידות קוצק וכן עמד בראשה כאדמו"ר.

איש אמת. **תבע מחסידיו לבקש את האמת באופן חסר פשרות, אף מתוך התנגשות עם החברה הסובבת.** האווירה בחצרו של רבינו הייתה ביקורתית, תוך הדגשת לימוד תורה ברמה אינטלקטואלית גבוהה ובחינת האדם על פי מעלתו בלימוד תורה ולא לפי ייחוסו המשפחתי. **הדגיש בפני תלמידיו שמטרת לימוד התורה היא רק לתקן את הלב ולהחדיר בו את אהבת הזולת במקום האהבה העצמית הטבועה בו מלידה. בעל רוח-הקודש.** במשך עשרים השנים האחרונות לפני פטירתו הסתגר בחדרו כאשר נכדתו הביאה את ארוחותיו ודרך חור בדלת שמע את התפילה בבית-המדרש. לעתים נדירות יצא. בפסח האחרון לפני הסתלקותו כאשר הגיע לסדר אמר בפנים מאירות: **"בשנה הבאה לא אשב כאן יותר"**. נפטר ב-כ"ב שבט ה'תרי"ט (1859). ציונו בפולין. חי כ-72 שנים. בנו, ר' דוד מילא את מקומו כאדמו"ר.

אביו: ר' יהודה לייבוש היילפרין (שם המשפחה הוחלף לאחר דיכוי המרד הפולני). **אימו:** הרבנית אסתר (עטא). **אשתו:** מרת גליקל (בזיווג ראשון- בת ר' אייזיק ניי) ומרת חיה (בזיווג שני- אחות אשתו). **בניו:** ר' דוד (כל ילדיו מזווג ראשון נפטרו למעט ר' דוד), ר' בנימין ור' משה ירוחם. **בנותיו:** מרת שרה צינה (נישאה לר' אברהם בורנשטיין מסוכטשוב), מרת ברכה (נישאה לר' דב זאב הכהן רפפורט מקוצק). **מרבותיו:** ר' יוסף הוכגילרנטר (מח"ס 'משנת חכמים' מזמושץ'), ר' יעקב יצחק הורביץ (ה'חוזה מלובלין'), ר' יעקב יצחק מפשיסחא (ה'יהודי הקדוש') ור' שמחה בונם מפשיסחא. **מתלמידיו:** ר' יצחק מאיר אלטר (ה'חידושי הרי"ם"), ר' חנוך הניך מאלכסנדר, ר' לייבלי (נכדו של ר' עקיבא אייגר). ר' מרדכי יוסף ליינר (הרבי מאיז'ביצה). בנו, ר' דוד. חתנו, ר' אברהם בורנשטיין (מח"ס 'אבני נזר' ו'אגלי טל' ומייסד חסידות סוכטשוב). **מספריו:** אמרותיו קובצו ע"י תלמידיו בספרים: **יאהל תורה יאמת אמונה.**

כאשר הגאון רבי בונם מזיכלין הגיע אל רבי מנחם-מנדל מקוצק, נסחף מיד לתוך עבודת ה' הנלהבת של החסידים והזניח מעט את התמדתו בתורה. ראה אותו הרבי ופנה אליו בשאלה: "אומרים שלמדן הוא מי שמילא את כרסו בש"ס ובפוסקים. מדוע אומרים 'כרסו' ולא 'ראשו'?" שתק רבי בונם. השיב ה'שרף' מקוצק: **"כשם שהכרס מתמלאת מדי יום, ומיד מתחדש רעבונו, כך הלמדן צריך להיות רעב בכל יום מחדש ללימוד התורה. מי שהתמדתם פגה – אין מקומם אצלי"**.

מובא בספר "השרף", על תולדות הרבי מקוצק זיע"א, מסופר באחד הפרקים על שנותיו הצעירות, בהן שהה בבית מדרשו של ה'חוזה מלובלין' (ר' יעקב יצחק הורביץ): הצעיר מנחם מנדל, התובע שלימות, לא הסתגל לאווירת לובלין ההומייה, גמר אומר בנפשו לנוטשה ולעבור לבית מדרשו של ה'יהודי הקדוש' (ר' יעקב יצחק מפשיסחא). עתה עליו לחכות לזוג תפילין אשר הזמין מפשוורסק.

שלוש זוגות תפילין השאיר אחריו בכתב ידו רבי משה מפשוורסק זיע"א, בעל "אור פני משה". האלמנה דרשה בעד כל זוג הון רב, שלושה שקלי זהב. **את כל הכסף שאימו שמה באמתחתו, מסר רבי מנחם מנדל לחסיד מפשוורסק, למען יביא לו זוג תפילין בניסעתו הקרובה ללובלין.**

חזר אותו חסיד והתפילין בידו, מסרם לרבי מנחם מנדל והוסיף כלאחר יד: "בגלל התפילין הללו עברתי על "לא תחמוד", לא יכולתי להתאפק והנחתי אותם". מיד החזיר לו רבי מנחם מנדל את התפילין ואמר: **"קח אותם, שוב אין לי צורך בהם. תפילין שהכשילו אדם ב'לא תחמוד' ו'בשאינה שלא ברשות'- אינם עבורי"**.

בימיו של האדמו"ר רבי מנחם-מנדל מורגנשטרן מקוצק התפרסם ספר שתיאר בצבעים קודרים את הצרות והייסורים הרבים שיבואו על העולם לפני בוא המשיח. אנשים רבים, שקראו את הספר, נבהלו, והיו ששאלו את דעתו של הצדיק על הספר. עיין הצדיק בספר ואמר: "יודע אני שמחבר הספר חייב למלא את רצונו של הקב"ה, אבל לא מצאתי באף מקום שבוא עולם חייב למלא את רצונו של המחבר".

- מאמרותיו:**
- כאשר יש לאדם על מה לצעוק ורוצה לצעוק אך איננו יכול לצעוק - זוהי הצעקה הגדולה ביותר.
  - כדי להציל את סדום שלא תהפך, היה צורך בעשרה צדיקים, ואילו כדי להפוך עולם ומלואו - די בשוטה אחד.
  - כשם שאין לך דבר ישר כסולם העומד בשיפוע - כך אין לך שלם כלב נשבר.

הרב יהודה זאב סגל זצ"ל - נולד בשנת ה'תר"ע (1909) בלונדון. בשנת ה'תרע"ג (1912) המשפחה עוברת למנצ'סטר, אב המשפחה הוזמן לנהל את הישיבה, שזה עתה הוקמה. בשנת ה'תרע"ח (1917) בהיותו כבן 8 שנים עבר אירוע שהשפיע רבות על המשך חייו, כשחצה כביש בלונדון הברירה, ניצל בשבריר שנייה מפגיעת אוטובוס. לאחר הנס אמר: **"אם אפשר להפסיד חיים ברגע, אז אסור לבזבז את הזמן בעולם הזה!"**. והקדיש את חייו לעבודת ה'.

בשנת ה'תר"צ (1929) עבר ללמוד בישיבת מיר שבפולין וזכה לפגוש את מרן ה'חפץ חיים'. הפגישה הותירה עליו רושם עז, ורבינו החליט להקדיש את חייו להפצת נושא שמירת הלשון. בשנת ה'תרצ"ד (1933) נישא ועובר לגייטסהד ובשנת ה'ת"ש עבר למנצ'סטר, שם התמנה למגיד שיעור בישיבה ומכניס סדר לימוד בספר 'חפץ חיים'. הרבה להעביר את המסר של שמירת הלשון כי מי שלומדים את ההלכות הללו, יזכו לראות ישועות לרוב! ואכן רבים זכו וזוכים לראות כן.

בשנת ה'תש"ז (1946) נפטר אביו, ועל אף שנחשב כבר כראש ישיבה בלתי רשמי, סרב להפעיל לחצים לקבלת המשרה, כיוון שחלק מחברי ההנהלה חששו, שהוא מחמיר בהלכה ואינו מתאים לתפקיד. הרב לא רצה ליצור מחלוקת על אף שבפועל המשיך לכהן כראש ישיבה בפועל. הוא ראה שאחרים מציעים עצמם למשרה זו, ורבינו לא הראה אפילו בדל של תרעומת.

בשנת ה'תש"ט (1948) מוצעת לרבינו לשמש ראש ישיבה בפוניבז' שהוקמה בבני ברק. ראש ההנהלה של ישיבת מנצ'סטר נופל למשכב, וחולם כי מחלתו היא תוצאה מכר שמנע מהרב את משרת אביו. הוא משכנע את רבינו להישאר במנצ'סטר ולקבל את התפקיד, הצדיק מתייעץ עם החזון אי"ש הפוסק כי עליו לעשות כן. ענוותן מופלא. שקדן עצום. ניצל כל זמן ללימוד התורה הקדושה. מופלא היה במידת 'נושא בעול חבריו'. לתפילותיו יצא שם, כי צדיק גוזר והקב"ה מקיים ואכן רבים נושעו. התייחס לכל תלמיד כבן יחיד. מסירות נפשו לתורה ויראה ולהעמדת דת על תילה, הייתה ללא גבול. העמיד תלמידים רבים.

בשנת ה'תשכ"ז (1966) דרבן קבוצת תלמידים ללמוד שתי הלכות 'חפץ חיים' והם סידרו לוח יומי ובשנה זו החל להדפיס את הלוח היומי של הלכות שמירת הלשון. בשנת ה'תשמ"ג (1982) ביקש מר' שלום גולדשטיין, מנהל 'בית יעקב' בדטרויט שבאמריקה, להפיץ את לימוד שמירת הלשון בבתי ספרו. ב-כ"ב שבט ה'תשנ"ג (1993) התבקש לבית-עולמו. חי כ-82 שנים. **אביו:** ר' משה יצחק (הקים וניהל את ישיבת 'עץ חיים', באותה תקופה הייתה הישיבה היחידה באנגליה). **אמו:** מרת רייזא.

בחור אחד מתלמידי הישיבה לא חש בטוב. מאחר שתקופה זו לא חלפה- פנה לרופאים והתגלתה בגופו המחלה הידועה ל"ע כאשר כבר החלה לתת את אותותיה באיבריו. מיודענו שהיה צעיר לימים לא ידע את נפשו, ובצר לו פנה אל רבינו, וגילה את אוזנו במצבו הרפואי. לשמע הדברים התרגש רבינו למשמע דברים אלו ועל אתר הורה לזעזע עולמות בתפילות! שכן אנו למודים, כי בכוח התפילה לשנות מעשה בראשית. הבחור ומשפחתו היו מוכרים היטב לצדיק, גם אחיו הגדולים למדו בישיבה במחזורים קודמים. בהסתמכו על היכרות האב, ביקש להזמין למשרדו בישיבה. האב בעל בית, המתפרנס כסוחר נענה במידת לבקשת רבינו והגיע לישיבה. במהלך השיחה פנה הצדיק לאב ואמר: "שמעתי מבנך שיחי' על מצבו החמור, אך אסור לומר נואש, ועלינו לעשות הכל להצלתו! הרהרתי בדבר, והגעתי למסקנה ברורה, אם תבטיח לי שבנך יהיה מוקדש כולו לתורה, והנך אחראי שיישב כל ימי חייו בעסק התורה בלבד- הריני מבטיח לך, ומקבל עליי בהן צדיק, שיבריא הנער ויציא ממחלתו!"

האב נדהם למשמע אוזניו, הקושי להחליט לגביו היה רב, שכן דגל הוא בעובדה, כי לאחר שנים של לימוד והתעלות בתורה בישיבה יש לצאת ולהתפרנס מיגיע כפיו. כל ילדיו חונכו בתפיסת עולמו זו, ולאחר לימודיהם בישיבה יצאו להתפרנס לביתם. על אף מצב הבן והבטחת ראש הישיבה היה קשה לאב לתת את הסכמתו המידית וביקש שהות לחשוב על כך. עבר זמן מה ומצבו הבריאותי של הבן הידרדר ביתר שאת. הבחור שבתקופת מחלתו שאב מרבו דברי עידוד התקרב עד מאוד אליו וניגש והציג את הממצאים החדשים וביקש עצה ותושייה. הצדיק השיב לבחור: "כבר שוחחתי עם אביך בדבר והנני ממתין לתשובה ממנו. נתקשר אליו בבקשה ותמסור לו, כי אני עדיין מחכה לתשובתו!". הבן ציית ולאחר דקות מספר כבר שוחח עם האב. אולם הלה לא היה מסוגל עדיין לקבל החלטה אמיצה שכזו, והספקות היו מכרסמים בלבו.

עברו עוד מספר ימים וחלה הידרדרות נוספת במצבו הבריאותי. בבת אחת קרסו כל מערכות גופו ל"ע והוא פרפר בין חיים למוות. תלמידי הישיבה התפללו וזעקוהיהם נשמעו עד לב השמיים. הרופאים הרימו את ידיהם באומרם, שעל האב להיות מוכן ל'גרוע מכל'. עתה הבין האב, כי כלתה עליו הרעה, ואם ימתין עם תשובתו - יאלץ ל"ע לקבור את בנו. אך האב כל עוד נפשו בו אל הרבי כשהוא זועק ומתחנן, שהוא מוכן להסכים לכל התנאים, ובלבד שבנו יבריא. הצדיק הביט ואמר: "את אשר דיברתי לא אשנה והבטחתי בעינה עומדת! אם הנך מוכן ומסכים לכך, שחיי בנך יוקדשו לתורה, ואתה מקבל עליך לפרנסו, הריני מבטיח את חלקי בעניין, ובעז"ה הבן יבריא כאחד האדם לאורך ימים ושנים."

לאחר מכן יצא הרב להתפלל את תפילת המנחה. בפני ראש-הישיבה נראו דמעות שזלגו ללא הרף מעיניו, כשהוא מתחנן לפני בורא העולם שישלח מזור ורפואה לנער. לעומדים סביבו הצליחו לשמוע מעט את דברי רבינו: "ריבונו של עולם, הלא הבטחתי, שאם מקדישים חיי זה לתורה, הרי הוא מתרפא! אנא אל תעשה דברי פלסתר! ראה נא מסירות נפשו של האב בדבר המוכן לקבל על עצמו במסירות נפש להחזיק את בנו בתורה תמיד". בו בעת, הבן שכב על מיטתו בבית-הרפואה, כשהוא מורדם והנה פתע פתאום חלה תמורה קיצונית במצבו. הוא פקח את עיניו, קם ממיטתו, וחש, כי כל הכאבים חלפו ואינם! הוא נשלח לעשיית מספר בדיקות וכתוצאה מפענוח הבדיקות נשלח בשנית לביצוע הבדיקות. הרופאים היו המומים למראה עיניהם: התוצאות הראו באופן חד משמעי, כי המחלה נעלמה מגופו ואיננה!

חלפו מספר ימים והנער הושאר להשגחה ולאחר מכן נאלצו לשחררו שכן גם הבדיקות הנוספות שערכו הראו למראה הפלא, כי המחלה חלפה ואיננה. ללא הסברים רפואיים הבן שוחרר והאב קיים את הבטחתו כלשונו וככתבה. הוא דאג לכל מחסור הנער, ולאחר שמיודענו זכה להינשא- המשיך להחזקתו, בשעה שמיודענו ממשיך להתעלות במעלות התורה הקדושה וכיום הוא נמנה בין תלמידי חכמים החשובים בעירו.

האדמו"ר רבי יהושע רוקח זצ"ל - נולד בשנת ה'תקפ"ה (1823). כאשר נולד, אמר עליו אביו לרעייתו: "ילד גדול נולד לנו - אשר אורו יזרח מסוף העולם ועד סופו". בפעם אחרת התבטא אביו ואמר: "גם ממני מנסה בני להסתיר את עצמו, על אף כי ידעתיו, שמלא הוא רוח חכמה כיהושע בן נון". כבר בצעירותו ניכר בחוכמת התורה שבו, כאשר חיבר 'שיטה מקובצת' על סדר נזיקין ותרי"ג מצוות בחרוזים. ב-כ"ז אלול ה'תרט"ו (1855) נפטר אביו, ולמרות היותו צעיר הבנים (החמישי), ורק בן שלושים הוכתר למלא את מקום אביו ושימש כאדמו"ר השני בשושלת בעלזא, תפקיד אשר מילא כארבעים שנים. מגדולי המנהיגים החסידיים באירופה. בימיו הפכה חסידות בעלזא לאחת החסידויות הגדולות. גאון אדיר. אלפים נהרו אליו להתברך מפיו ולהיושע עד שהיו אומרים שבדרכים המובילות לבעלזא לא צומח ירק ועשב, בגלל העגלות והאנשים הרומסים אותו. בעל רוח-הקודש. מלומד בנסים. קירב כל יהודי. אף על פי כן לחם בתנועת ההשכלה ובשנת ה'תרל"א (1871) הקים את תנועת 'מחזיקי הדת' וייסד את העיתון החרדי הראשון 'קול מחזיקי הדת'.

נפטר ב-כ"ג שבט ה'תרנ"ד (1894) בדרכו חזרה לבעלזא ברכבת לאחר ניתוח בווינה שבאוסטריה. בהלווייתו השתתפו יותר מ-20,000 איש. בליל פטירתו, הצדיק בעל "אמרי יוסף" מספינקא לא יכול לתת תנומה לעפעפיו והיה בוכה בכיות רבות ואומר: "רואה אני חשכה גדולה בעולם". בנו, ר' ישכר דב ממשיך דרכו. חי כ-71 שנים.

אביו: האדמו"ר שלום רוקח (ה'שר שלום, מייסד שושלת בעלזא). **אמו:** הרבנית מלכה. **נשותיו:** הרבנית רבקה מרים (זיווג ראשון - בתו של ר' שמואל אשכנזי מצאצאי ה"חכם צבי", חתנו של ר' יצחק מאיר מז'ינקוב, בנו של ר' אברהם יהושע העשיל, ה"אוהב ישראל" מאפטא), הרבנית שרה מירל (בתו של ר' אברהם יהושע העשיל מבאזיליה). **מילדי:** חמישה בנים וארבע בנות. מביניהם: ר' שמואל (מסיקאהל), ר' ישכר דוב (הזקן מבעלזא), ר' נפתלי (מנאוואריא) ור' יצחק מאיר (מרעדים). **מספריו:** ימהר"י (ר"ת מורנו הרב רבי יהושע) • באורי הגנוז.

באחד הימים הגיעה אשה ממצרים הרחוקה אל הרבי, וסיפרה, כי בנה יחידה ל"ע חולה מאוד, עד שהרופאים התייאשו מחייו. "ה' יתברך ישלח דברו וירפאהו" - אמר לה הצדיק. כאשר יצאה מן הקודש פנימה, סיפרה לנוכחים את דברי הרב. "אל תוותרו. שובי אל הרבי, ובקשי ממנו שיבטיח לך כי בנך יבריא מחוליו! עליך לעמוד על כך שתקבלי הבטחה ברורה מהצדיק!".

נכנסה האשה שוב אל הרבי. אך הפעם ביקשה: "שהרבי יבטיח שהילד יבריא!". לאחר דקות אחדות ענה לה הצדיק: "בואי מחר". השעות נקפו, והלילה ירד. הגבאי עמד כהרגלו על משמרתו, סמוך לחדר קודשו של הרב. לפתע נשמע קול אדם הבוקע מתוכי חדרו של הרבי. הוא חידד את אזניו, מתאמץ לשמוע האם הן אינן מטעות אותו. ושוב הקול נשמע בשנית. "מי נמצא שם?!", תהה, "ואיך הוא נכנס לכאן?!", הוא

התקרב אל הדלת והציץ פנימה. סקר את החדר והתבונן, מבקש למצוא את האיש, שנכנס אל הרבי באמצע הלילה, מבלי שהוא יבחין. אך הוא לא ראה איש. ושוב נשמע קולו של הצדיק: "האם אתה מסכים לפשרה?" - "כן" - השיב הקול האלמוני. **הגבאי שפסף את עיניו, אך לא ראה איש. אולם הרב חזר ללימודו והקול פסק.** למחרת הגיעה האשה אל הצדיק. "האם את עשירה?" התעניין הרבי. "כן" - השיבה. "במה את עוסקת?" הוסיף הצדיק לשאול והיא ענתה. "האם היו לך שותפים במסחרך?" - חקר הרבי. "כן". "האם השותף חי?" - "לא". "ואשת השותף חיה? והאם היא בעלת אמצעים או ענייה?" - "היא חסרת אמצעים". "ובכן" - אמר הרבי. **"דעי לך, כי בעלך ובעלה של האשה היו בעבר שותפים, ובעלך נשאר חייב לו סכום כסף, ולפיכך, התעורר קטרוג מלמעלה על משפחתך. עתה שלמי לאשתו של השותף את סכום הכסף, התרעומת שלו תסור מעליך ומעל בנך, וחיה יחיה!".** כעבור תקופה הגיע מכתב ממצרים לבעלזא, ובו ההודעה המרנינה מאת האשה: "בני הבריא לחלוטין!!!".

האסון נפל על ר' שמחה ביום בהיר. בנו, נחום, ללא כל סיבה הגיונית חדל לפתע לראות. בצר לו פנה אל גדולי הרופאים למצוא מזור, ותרופה לבנו, אולם ידם קצרה מלהושיע. הם עצמם, הרופאים, לא מצאו את הגורם, שהוביל לעיוורונו של הבן, כל הבדיקות היו תקינות. הסיפור למעשה אירע אך ימים אחדים לאחר פטירת האדמו"ר שלום רוקח. בני הקהילה חשו יתומים, אולם התנחמו בבנו החמישי של הרב, הרי הוא הצדיק ר' יהושע. מעמד ההכתרה היה מרגש ביותר. בין הנוכחים ניתן היה לראות את ר' נחום, האוחז בידי בנו העיוור.

ביקש הוא לגשת אל הרבי ולהתברך מפיו. במקום שכלו כל הקיצין - עדיין ניתן בכוח האמונה להושיע. "רבי!" קרא ר' שמחה אל הצדיק, שזה עתה הוכתר לאדמו"ר. **בבכי מר סיפר על בנו שהתעורר בפתאומיות, ועל ייאושם של הרופאים.** "וכי מלאך ה' אני?! וכי תחת אלוקים אני?! הייתה תגובתו של הרבי. ר' שמחה לא נבהל. "רבי, אני אספר לכם סיפור, ואז הרבי כבר לא ידחה אותי". וכאן פתח וסיפר: "ילד קטן היה שמחה, כאשר אביו הוביל אותו אל ה"שר שלום" מבעלזא, כדי שיבחן אותו בלימוד. שמחה הרצה את דבריו בשטף, ועמד בבחינה בשלמות. בחדר נכחה הרבנית הצדקת מרת מלכה. מלבה פרצה לפתע אנחה, השוברת חצי גופו של אדם. "על ולמה את נאנחת?" שאל אותה בעלה בפליאה. והיא השיבה: "הי רצון שאזכה לבן נוסף, כמוהו!" - וכוננתה על הילד שמחה. "אל תדאגי" - השיב הרב, "יוולד לך בן שיאיר על פני תבל וקצויו ארץ!... ואז נולד הרבי" - המשיך ר' שמחה בסיפורו. "ואני לא שכחתי את הדברים הללו, אשר וחוקקים על לבי שנים רבות. הנה רואה אני כי התגשמה ברכת אביו הקדוש, והוא זכה לבן שמאיר את העולם... ולכן אבקש שהרבי ירפא את בני!". "אם כן הדבר-אמלא את בקשתך!", קרא הרבי, "רק אל תגלה זאת לשום אדם!" **נטל הצדיק את מטפחתו, העביר אותה על עיניו של הילד - ומיד חזר אליו מאור עיניו!** אי אפשר לתאר את שמחתם של האב והבן. כל אנשי העיר השתתפו בכל לבם בשמחה הגדולה. **מאז התפרסם שמו של הצדיק כאיש מופת, עושה נפלאות בקרב הארץ.**

הרב רפאל ג'אמי זצ"ל- עסק בצעירותו כחייט וסוחר בגדים. פעם אחת נאלץ לעבוד עד שעה מאוחרת בלילה ולכן נאלץ להתפלל במניין המקובלים שכן לא נותר מניין במקום אחר לתפילת ערבית. כך קרה גם שהקשיב לשיעורי המקובלים. יום אחד התקשו החכמים באיזה דבר והלה אמר: "לפי מה שלמדנו שבוע שעבר, אין קושיה".

הללו השתאו והתפלאו איך שהצליח לזכור את הדברים והבינו שניחון בזכרון מופלא והבנה עמוקה. הם הכניסו אותו לחבורה על אף שהיה באותה תקופה רווק, עימם למד עד שנעשה לראש המקובלים. בהגיעו לפרקו, נישא לבת עשירים, וזכה לשני שולחנות- תורה וגדולה במקום אחד. לאחר נישואיו, עלה ונתעלה בחכמת הקבלה עד לאין שיעור. באותם הימים, הגיע לתוניסיה שליח דרבנן מחכמי בית אל בעיר הקודש ירושלים, המקובל ר' מסעוד הכהן אלחדאד זצ"ל.

רבינו שהיה צמא לחכמה, ינק ממנו רבות מחכמת הנסתר באותן השנים עד שנעשה מעיין נובע לכל החכמים שהיו באים להציע לפניו ספקותיהם בחכמה זו. בנוסף, בכל צהרי יום שבת קודש, היה מוסר שיעור בספר 'עץ חיים' ובשמונת שערי האריז"ל במשך כשלוש עד ארבע שעות ברצף.

גאון בנגלה ובנסתר. מגדולי המקובלים בתוניס. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בנסים. בכל שבת לימד כארבע שעות בספר עץ החיים ובשמונה שערים של האריז"ל. על שליטתו בתורת הקבלה העיד תלמידו הגאון רבי מצליח מאזוז "שכל כתבי האריז"ל היו מונחים בכיסו". נפטר ב-כ"ג שבט ה'תרצ"ז. ארונו הועלה לארץ והוא נקבר במושב איתן (ליד רבי שאול הכהן, בעל "לחם הביכורים").

מתלמידינו: ר' חויתה רחמים חי הכהן, ר' מצליח מאזוז הי"ד.
מרבתינו: המקובל ר' מסעוד הכהן אלחדאד זצ"ל (מחבר שו"ת 'שמחת כהן').

השמועה על דבר פטירתו הפתאומית של הגביר אברהם, פשטה ברחבי העיר תוניס כאש בשדה קוצים. הכל הצטערו על לכתו בטרם עת של מי שהיה מרבה בחסד ומזיל מממונו לעניים בלב רחב וביד נדיבה. אולם, כאשר השיגה השמועה את אחד מידידי העשיר המנוח, יצחק שמו, נתקף הלה בחרדה וחשש מהבאות. ואכן, את אשר יגור ממנו, בא לו.

אך הסתיימו ימי השבעה, נקשו על דלת ביתו שני בניו של הגביר. משפתח את

הדלת, הבחין בשטר שאחזו בידם, וליבו החסיר פעימה. בלשון אדיבה אך דורשת, הציגו את השטר ותבעו, כי יפרע את החוב אשר חייב לאביהם. "כבר פרעתי את חובי!" קרא יצחק בקול רועד. "אם כן, מדוע זה נשאר השטר אצל אבינו?". "ידיד נאמן היה לי אביכם", השיב יצחק, "כשפרעתי לו לפני כשבועיים את הסכום במלואו, הוא לא מצא את השטר, והבטיח לי, שברגע שימצא אותו, יקרע אותו לגזרים. כנראה לא הספיק לעשות זאת" סיים את דבריו. "מניין לנו, שאכן כל כך סמכת על אבינו עד שלא דרשת את שטר החוב כמו כל לווה?!" הקשו האחים וסירבו להאמין לו. לאחר ויכוח, הסכימו הבנים ללכת לדין תורה.

בבית הדין סיפר יצחק את סיפורו: "לפני כחודשיים נצרכתי לסכום של אלף דינר לביצוע עסקה גדולה, ופניתי לידידי הגביר אברהם, זכרו לברכה, בבקשת הלוואה. הלה נתרצה לי בחפץ לב וכתבנו שטר כדת וכדין, בו סיכמנו, שאשיב לו את הסכום תוך חודש וחצי. לפני כשבועיים, כשהגיע עת הפירעון, עשיתי מאמצים גדולים, והצלחתי לפרוע את חובי עד לפרוטה האחרונה. הגביר חיפש את השטר, אולם לא מצאו. מכיוון שידידים טובים אנו, הנחתי דעתו ואמרת: 'לא נורא, עוד יום-יומיים תמצא ותחזיר, סומך אני עליך, כשם שסמכת עליי'.

אותה שעה מי שיער שתוך שבוע ילך הגביר לעולמו בחטף ולא יספיק להשיב לי את השטר" סיים. ניכרים דברי אמת. בני הגביר הציגו בשתיקה את השטר שבידם. לא היה צורך ליותר מכך. עם כל האמינות ששידר הלווה, אין הדבר יכול לשנות את הדין, יד בעל השטר על העליונה, ואין לדין, אלא מה שעיניו רואות.

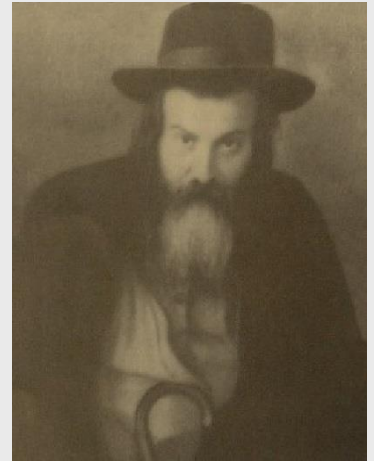
כשלו כבד עליו, יצא יצחק מבית הדין. הוא חש חסר אונים, וידע שמלבדו ומלבד בוראו, אין מי שיודע את האמת. הוא הלך לאיטו, מוטרד ודאוג, "בקושי הצלחתי להשיב את החוב ההוא", הרהר בתווה, "מהיכן עתה אגייס שוב סכום כסף כה גדול?". תוך כדי מחשבות, הוליכו לבו המר אל קרוב משפחתו המקובל האלקי רבי רפאל ג'אמי. הגיע לביתו והשיח לפניו את מועקתו. בעיני הבדולח שלו, הכיר רבי רפאל מבין ריסי עיניו של יצחק כי אמת לאמיתה הוא דובר. כדי להיות בטוח יותר, פנה אליו בשאלה "האם היית מוכן להישבע שהשבת את כספך?", "כן, בודאי!" השיב יצחק בביטחון. "אם כן", ציווה הרב, "לך, קרא נא לי לבני הגביר, דבר לי אליהם".

משהתייצבו הבנים בבית הרב, פנה אליהם בשאלה: "אם תשמעו את אביכם המנוח אומר, שהשטר פרוע, התאמינו ותמחלו על החוב?!" הסתכלו השניים אחד על השני בתימהון, וענו "בודאי, כמוכן!". "אם כן בואו עימי עתה לבית העלמין". בבית הקברות, ניגשו אל קברו הטרי של אברהם הגביר. הרב הניח ידו על הקבר, עצם עיניו וכיוון מה שכיוון, ואז אמר לבנים: "הטו אזנכם ושמעו את דבר אביכם". הנוכחים עמדו מתוחים ודרוכים. לפתע נשמע קול עמוק הבוקע מן הקבר, וקורא בערבית: "כאלץ, כאלץ" (פרוע, פרוע). היה זה קולו של אביהם המנוח. האחים הביטו בחרדה והנהנו בראשם. רעד אחז בהם. לא בכל יום מזדמן לשמוע קול מעולם האמת. מיד השביע הצדיק את הנוכחים, לבל יגלו את הסיפור לאף אדם כל עוד הוא בחיים! למותר לציין, שהבנים משכו את תביעתם לגמרי.

אם ראשונים כמלאכים - הרב משה קלירס זצ"ל

הרב משה קלירס זצ"ל - נולד ב-ז' באדר ה'תרל"ו (1876) בצפת. נקרא בשם 'משה' כיוון שאביו צפה, כי עתיד ילד זה ללמד תורה לעם ישראל, כדרך שלמד איתם משה רבינו תורה, שנתנה לו מסיני. עוד מילדותו ניכר כי לגדולות נוצר. ימים ולילות שקד על התורה בכל כוחותיו. היות ואביו היה עני מרוד ונרות חלב לא היו בנמצא, לפיכך, היה טובל סמרטוט בנפט ולומד לאורו. העשן גרם לו לכאב ראש והוא היה חובש לראשו מגבות לחות. כאשר הרעב הציק לו ביותר (שכן בביתו לא היה ניתן למצוא פרוסת לחם) ניאות לקבל מאלמנה, שהתגוררה בסמוך לביה"כ של חסידי קרלין פרוסת לחם יבשה והמשיך ללמוד. בחורף בלילות, כשהקור חדר לעצמות, היה נודד לאחד מבתי הכנסת. את נרו נאלץ להסתיר מפני הרוח הנושבת, האהיל עליו במגבעתו, אותה הוסיף לחבוש לראשו, גם לאחר שהשלהבת יצרה בה שלושה חורים מפוייחים.

לאחר נישואיו בזיווג ראשון, עבר מצפת לטבריה והפך לחסיד סלונים. שם היה מרותק לחדרו ממוצאי שבת עד לערב שבת ולומד ברציפות. מדי יום הביאה אשתו את ארוחותיו, הניחה אותן על החלון ולא ראתה את פניו. שכנים הבחינו בכך, וכשהיה יוצא מחדרו היו מצביעים עליו וקוראים לעומתו: 'מלאך'. כשהרגיש בכך, הפסיק ממנהגו זה מיד ברוב ענוותנותו. בהמשך התבקש ע"י רבו מסלונים ללמד את בנו. ענוותן מופלא ושפל ברך.

שימש כרב הראשי האשכנזי של טבריה. בפקודת רבו, האדמו"ר מסלונים, ייסד בשנת ה'תרנ"ט את ישיבת 'אור תורה' בטבריה. העמיד תלמידים למאות, מהם גאונים וגדולי תורה. אהבתו לבני הישיבה הייתה עצומה. הסתפק במשכורת מועטה ביותר, שלא הספיקה אף פעם ללחם צר ומים לחץ וסירב בעקשנות ליהנות משום אדם בעולם. במאורעות ה'תרפ"ט נרצח בנו חיים אלישע. בסוף ימיו חלה ובפקודת הרופאים עבר לגור בשכונת קריית שמואל. נפטר ב-כ"ג בשבט ה'תרצ"ד (1934). חי כ-58 שנים. ציונו בטבריה.

אביו: ר' מאיר (שימש כחוצב קברים בצפת והיה עני מרוד). **מרבותיו:** האדמו"ר ר' שמואל וינברג מסלונים. **מתלמידיו:** ר' זליג וינברג. **נשותיו:** מרת דבורה (בתו של ר' יהודה לייב קסטליץ, מחשובי חסידות סלונים בטבריה- זיווג ראשון), **ילדיו:** (מזיווג ראשון): ר' אברהם מרדכי. **ילדיו:** (מזיווג שני): ר' חיים אלישע הי"ד, ר' מאיר (מראשי חסידות סלונים), ר' ניסן. **מספריו:** **יטבור הארץ** - על תולדות טבריה **יתורת הארץ** - על מצוות התלויות בארץ **ימורשת משה** - שו"ת.

ידידות כנה שררה בין רבה רבינו לבין הרב הספרדי, והיו שניהם מתבטלים איש בפני רעהו. באחת השבתות באו והודיעו לרבי משה קלירס, כי העירוב בעיר איננו כשורה. בירר הרב את הדברים ונדע לו, שהעירוב תוקן על פי הוראתו של הרב הספרדי ותחת פיקוחו. לאנשים, שבאו לפניו, אמר הרב בפסקנות: "העירוב כשר! אלא שאין זמני פנוי כרגע להסביר לכם את הטעם".

רבינו ידע, שעמיתו הרב טעה בהבנת הסוגיה. לפיכך ביום ראשון פנה לרב הספרדי, הרב יעקב זריהן ואמר: "הנני זקוק לעזרה של כבודו בעניין, שהוקשה לי בגמרא". יצאו שניהם לבית המדרש, למקום שהיה ריק מאדם. שם הוציא ר' משה מהארון את מסכת עירובין, והשניים התחילו ללמוד את הנושא בצורה מקיפה עד שהגיעו לנקודה האקוטאלית הקשורה לעניין העירוב והחלו לפלפל בה.

לפתע תפס הרב הספרדי במה מדובר, והתחיל לצעוק: "אוי לי שטעיתי! בערב שבת האחרון תיקנתי את העירוב שלא כדון!". הרגיעו ר' משה ואמר: "אכן, לשם כך באתי לפני כבודו". ולשאלתו אף סיפר לו, שפסק שהעירוב אכן כשר, כאשר שאלוהו על כך. התפלא הרב "היתכן? חייך ר' משה ואמר: "מצוות עירוב היא מדרבנן בלבד, ואילו כבוד התורה וכבוד הבריות הוא מדאורייתא.... ועוד לו הייתי פוסל את העירוב, מיד היו הולכים ועושים מזה מחלוקת, שתגיע עד לחילול ה'. לפיכך העדפתי לבוא בצורה כזו, כדי שכת"ר יעמוד לבד על טעותו".

פעם שכח השמש לאסוף את ארוחותיהם של בני הישיבה בעיר כדי להביאם לישיבה. מיד קרא הרב לחסיד המופלג ר' יואל אשכנזי וביקש ממנו להצטרף אליו. רבינו לא ראה כל פחיתות כבוד לעצמו לסובב על פתחי הבתים, לאסוף את הארוחות ולחזור עם שק כבד עמוס על כתפיו אל בית הישיבה אשר מחוץ לעיר, הדבר היה אצלו כה פשוט וטבעי.

כשסיפרו לרבינו פעם על פלוני, שזכה בחמישים אלף נאפוליוני זהב, הגיב בפשטות: "מסן שכזה, פרידה חלושה, שהעמיסו עליה משא כה כבד של 50 אלף נאפוליונים...".

שבע מרורים היו מנת חלקו, אלא שהיו ייסוריו ערבים ומתוקים לחינו וקיבל דין שמים באהבה, בכל עת. כשבנו חיים אלישע הי"ד נרצח בפרעות תרפ"ט, אמר בשובו מההלווייה: "ב"ה, שנהרג כיהודי חרדי".

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים